

ROČNÍK XV • ČÍSLO 9

24. srpna 2021

TĚŠÍNSKÉ LISTY

INFORMAČNÍ MĚSÍČNÍK
MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

VEDENÍ MĚSTA PŘEJE ŽÁKŮM A PEDAGOGŮM
ŠKOLNÍ ROK PLNÝ NOVÝCH POZNATKŮ
A NEZAPOMENUTELNÝCH OKAMŽIKŮ!

Práce na dopravním
terminálu pokračují

Strana 2

Volby do poslanecké
sněmovny se blíží

Strana 3

Jubilejní
„Poklady z těšínské truhly“

Strana 13

Petra Braunová
v Českém Těšíně

Strana 31

KULTURNÍ
PŘÍLOHA

ČESKÝ TĚŠÍN
www.tesin.cz

Jak pokračují práce na stavbě CENTRÁLNÍ DOPRAVNÍ TERMINÁL ČESKÝ TĚŠÍN A PARKOVIŠTĚ R+R

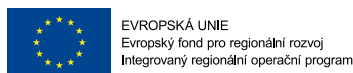
V září stavba „Centrální dopravní terminál Český Těšín a Parkoviště P+R“ vstupuje do osmého měsíce své realizace. Od února 2021 nastaly v prostoru bývalého parkoviště, odstraněné budovy Osevy a přilehlých objektů velké změny. Občané mohli v uplynulých měsících pozorovat zdroj objektu zázemí pro cestující a řidiče, nezbytné přeložky stávajících inženýrských sítí a budování přípojek pro nový objekt. Během letních měsíců byly dokončeny podzemní trubní vedení vodovodu, plynovodu, dešťové a splaškové kanalizace. Přeložka vodovodu je již plně funkční – prošla odběry vzorků na bakteriologický rozbor a je napojena na hlavní vodovodní řád. Přeložku plynovodu čeká kolaudace a po schválení majitele plynovodu bude přepojena na hlavní řád. Ještě nás čeká položit kabelové vedení veřejného osvětlení s přeložením

stávajících sloupů do nové trasy. Nad zemí nám vyrostla ocelová konstrukce zastřešení nástupišť a objektu zázemí, která je založena na betonových patkách. Jelikož zkoušky únosnosti podloží nevyhověly požadavkům statického posouzení, geotechnik navrhl sanaci podkladních vrstev patek, která byla realizována, a zkoušky únosnosti vyhověly. Kolem hrubé stavby budovy probíhá odstraňování podkladních vrstev budoucích komunikací a parkovišť. Na základě zkoušek únosnosti v části komunikace a parkovišť musí být provedena sanace zemní plně v tl. 25 – 50 cm. Kolemjdoucí si určitě také všimli, že jáma po sanaci zemin je již zasypana a v srpnu byla ukončena sanace podzemních vod. Hlavním důvodem ukončení sanace před smluvním termínem je dosažení cílových limitů sanace pro podzemní vody dle projektové dokumentace. Projekt předpokládal délku sanace na 1–2 roky v závislosti na účinnosti sanace podzemních vod. Dobu sanace se však podařilo zkrátit s ohledem na probíhající stavbu dopravního terminálu. Zhotovitel dopravního terminálu nebude tak omezován sanačními šachtami, dekontaminační stanicí a jejich rozvody, protože budou odstraněny. Po ukončení sanace a zpracování závěrečné zprávy o provedení sanace bude probíhat dvouletý postsanační monitoring, kterým se následně ověří trvalost sanačního zásahu. Během těchto dvou let budou

4 x za rok odebrány vzorky ze sanačních a monitorovacích vrtů.

Jak je vidět, mnoho se toho událo, ale stavba ještě není u konce a velký díl práce na zástupce zhotovitele, firmu HOCHTIEF CZ a. s., ještě čeká. Než se cestující budou moci projít po moderním terminálu a zaparkovat zde bezpečně své vozidlo, uplyne ještě několik měsíců. Do této doby budou podkladní vrstvy podloží zalitý cementobetonovým krytem a asfaltem, položena betonová dlažba a zatravnovací tvárnice, osazeny sloupy veřejného osvětlení a mj. vyroste nové zázemí pro uskladnění jízdních kol. Objekt samotný bude opatřen cihlovou přízdívkou, která bude v pohledu korespondovat se stávajícím vlakovým nádražím. Celkový obraz doplní zelené plochy trávníků a přes čtyřicet nových dřevin.

Projekt CENTRÁLNÍ DOPRAVNÍ TERMINÁL ČESKÝ TĚŠÍN A PARKOVIŠTĚ P+R, reg. č. CZ.06.1.3 7/0.0/0.0/16_045/0008928 je podpořen z prostředků ESIF, konkrétně z Integrovaného regionálního operačního programu a to za pomoci Integrované teritoriální investice, která cílí podporu z Evropské unie do oblasti ostravské aglomerace. Výše podpory projektu činí 85 % finančních prostředků z EU, 5 % prostředků ze státního rozpočtu a 10 % podílu města a to vše ze způsobilých výdajů projektu.

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Ing. Monika Tomiczková, Odbor finanční
Ing. Andrea Klimšová, Odbor investiční
Foto: Martin Podžorný

Výměna svítidel veřejného osvětlení na náměstí ČSA a v přilehlých ulicích

V závěru roku 2020 přišlo vedení města Český Těšín se záměrem výměny svítidel veřejného osvětlení na náměstí ČSA a v jeho okolí. Protože se jedná o centrální část Městské památkové zóny Český Těšín (MPZ) s dochovanou urbanistickou strukturou a vysokou mírou dochovaných historických domů, tzn. o jednu z nejceněnějších částí MPZ s vysokým podílem památkových hodnot, podléhal záměr státní památkové péče (SPP). Stávající veřejné osvětlení v této lokalitě tvořily stožary v černé barvě s půlkruhovými výložníky (jedním, dvěma i třemi) s kulovými lampami z mléčného skla.

Navržena byla výměna svítidel veřejného osvětlení za typ „OW II LED“ firmy ROSA, při zachování stávajících stožárů. Nová svítidla svým materiálovým řešením (kov, sklo), barevností (černá barva konstrukce)

ce) i tvarem samotných lamp odpovídají historickému vzhledu a charakteru MPZ. Kladně byl hodnocen zvolený tvar svítidel se stříškou, který zamezí tvorbě světelného smogu. „Podle odborné organizace státní památkové péče (Národní památkový ústav Ostrava) nebude

mít zamýšlená výměna svítidel negativní dopad na památkové hodnoty MPZ, naopak přispěje k rehabilitaci historického charakteru a vzhledu centrální části historického centra Českého Těšína. Jedná se o prokazatelně doložený typ historického osvětlení v MPZ

Český Těšín, vhodný do tohoto cenného historického městského prostředí, byť dříve se vyskytoval spíše u dopravně exponovanějších komunikací (např. na ul. Nádražní a ul. Hlavní třída)“ doplnil místostarosta Tomáš Pavelek.

Orgán SPP disponuje fotodokumentací, jež potvrzuje, že svítidla podobného tvaru se na území města Český Těšín historicky vyskytovala. Jednalo se především o vysoké stožary veřejného osvětlení na ulici Nádražní, od křižovatky s ulicí Viaduktovou, po výpravní budovu nádraží. Instalací těchto svítidel tedy dojde k navázání na historický vzhled městského prostředí. Orgán SPP doporučil v této koncepci veřejného osvětlení pokračovat rovněž v průběhu rekonstrukce ulic Nádražní a Hlavní třída.

Mgr. Miroslav Morawiec,
Odbor územního rozvoje
Foto: Archiv Těšínské listy

Nahlédněte s městem do roku 2030

Český Těšín připravuje novou strategii a do diskuze o své budoucnosti chce přizvat každého, kdo má chuť se zapojit a sdílet své představy o městě v roce 2030. Své obyvatele chce Český Těšín zapojit nejen do přípravy strategického plánu. Společně s ní pod značkou Měníme Těšín odstartuje i dlouhodobou otevřenou komunikaci rozvojových projektů. „**Nový plán nastaví zrcadlo budoucnosti města. Jde vlastně o souhrn změn, priorit a projektů, které chce město v následujících letech uskutečnit. Na jejich formování se můžete také podílet. Oslovíme občany dotazníky a budeme vyzývat k podnětům, co změnit a zlepšit,**“ komentuje přípravu plánu starostka města Gabriela Hřebačková. Co přesně se chystá? Do konce října vznikne analytická zpráva. Budou osloveni odborníci a osobnosti, aby formou strukturovaných rozhovorů, workshopů a pracovních skupin definovali priority a klíčové projekty města pro příští roky. Obyvatelé Českého Těšína budou moci popsat vlastní pohled na současnost města prostřednictvím online dotazníku a navrhnout, co by chtěli změnit. Výsledky budou zpracovány do návrhové části strategie, kterou po projednání v komisích rady města bude schvalovat rada a zastupitelstvo nejspíše v březnu a dubnu příštího roku. Tvorbou nového strategického plánu město provází společnost BeePartner.

(red)

Měníme Hlavní: zapojte se do chystané proměny Hlavní třídy

Kolem Hlavní třídy vyrostl dnešní Český Těšín. Ulice bývala centrem obchodu, dnes je to jedna z městských tepen. Působí ale trochu zanedbaně, a to chce město změnit. Má Hlavní sloužit více autům, nebo lidem? Co na ulici chybí a čím jí vylepšit? Až do konce září můžete přispět vlastním názorem a podnětem. Participativní přípravu projektu zaštitila značka Měníme Hlavní. Rekonstrukce Hlavní třídy proběhne nejdříve v roce 2023 a město při ní chce využít evropskou dotaci. Aby se do chystaného projektu promítla zpětná vazba a představy občanů, přichystalo město dotazníky, pocitové mapy a také veřejné debaty. To hlavní o Hlavní a možnostech zapojit se, najdete na www.menimehlavni.cz.

„**Hlavní třída je jednou z ikon města. Když se Těšín rozrůstal na levý břeh Olše, první stavení vyrostla tady. Dnes je to tepna, která propojuje naše město s Cieszynem. Taky tady hlučí auta a ulice působí poněkud zanedbaně. Chceme to změnit a ptáme se našich občanů, jestli si přejí Hlavní třídu bez aut nebo jen zklidnit dopravu, kde by chtěli víc zeleně nebo co dalšího si tady umí představit,**“ uvedla starostka města Gabriela Hřebačková. Dát zpětnou vazbu a představu o budoucí podobě Hlavní třídy

je možné hned několika způsoby od července až do konce září. K dispozici je dotazník, který lze vyplnit online na www.menimehlavni.cz/ dotazník nebo na vybraných kontaktních místech – přímo na radnici, v městském informačním centru nebo kavárně Avion. Cíleně budou dotazníky osloveni i lidé, kteří na Hlavní bydlí, pracují, vlastní nemovitosti nebo podnikají. Od srpna běží také online pocitová mapa. Dává možnost zaznačit, jak ulici vnímáte a co byste chtěli změnit, a to jednoduše zaznačením konkrétních míst na mapě ulice. Ke každému zaznačenému bodu je možné přidat komentář. Pócitová mapa je k dispozici na www.menimehlavni.cz/mapa. Dotazníky i pocitovou mapu je možné vyplnit i přímo na Hlavní třídě. Ve vybraných dnech se tady pohybuje tým Měníme Hlavní a sbírá zpětnou vazbu. Termíny najdete na webu menimehlavni.cz. Diskuzi o budoucí podobě Hlavní třídy orámuje také dvě veřejné debaty s vedením města, architekty a dalšími odborníky. První proběhla 19. srpna v kavárně Avion. Na druhé debatě, chystané na přelom září a října, město mimo jiné představí výsledky dotazníků i pocitových map. „**Získanou zpětnou vazbu strukturované vyhodnotíme a lidi s výsledky seznámíme. Podklady a výstupy předáme odborníkům. Vzhledem k tomu, že se jedná o památkovou zónu, budeme je konzultovat s památkáři. Musíme myslet i na to, že některé věci jednoduše nezměníme, protože nejsou v našem majetku nebo k tomu nemáme kompetenci. Co ale bude možné, do chystaného projektu rekonstrukce zapracujeme,**“ slíbila Gabriela Hřebačková. Dodala, že aktuální participace je první fází a občany bude město do projektu vtahovat průběžně.

Michal Sobek, BeePartner a.s.

Foto: Archiv BeePartner a.s.

Volby do Poslanecké sněmovny se blíží

Ve dnech 8. a 9. října se budou konat volby do Poslanecké sněmovny. Již nyní zaznamenáváme případy, kdy voliči nebudou v době voleb v místě trvalého pobytu a dotazují se, jak v takovém případě postupovat.

Nejlépe je vyřídit si **voličský průkaz**. Tento dokument opravňuje voliče hlasovat v kterékoliv volební místnosti na území České republiky nebo ve zvláštním volebním okrsku v zahraničí (zastupitelské úřady). Podat žádost o voličský průkaz můžete již nyní, a to osobně nejpozději do 6. října do 16:00 hod. na obecním úřadě dle místa trvalého pobytu nebo v písemné či elektronické podobě s doručením úřadu do 1. října 2021 (písemně na listině opatřené úředně ověřeným podpisem voliče, elektronicky prostřednictvím datové schránky voliče).

Úřad vydá voličský průkaz nejdříve 15 dnů před dnem voleb (23. září 2021) a to tak, že ho předá osobně voliči nebo tomu, kdo má plnou moc s ověřeným podpisem voliče nebo jej voliči zašle na jím udanou adresu. Voličský průkaz lze na základě žádosti zaslat i na adresu zastupitelského úřadu, kde se volič rozhodl hlasovat. V tomto

případě se stačí v den voleb dostavit na tento zastupitelský úřad, kde bude voličský průkaz předán a následně může volič přistoupit k hlasování.

Další možností, jak si zajistit volební právo např. při pobytu ve zdravotnickém nebo sociálním zařízení, věznicí, výkonu vazby, je požádat správce zařízení o zápis

do zvláštního seznamu voličů. Na základě tohoto zápisu je voliči umožněno hlasovat přímo v daném zařízení. Možnost podat žádost vyprší 1. října 2021 do 14:00 hod.

Obdobně jako při volbách do zastupitelstev krajů v roce 2020 budou moci voliči v karanténě nebo izolaci využít zvláštních způsobů hlasování (např. drive-in). V době uzavěrky tohoto vydání Těšínských listů nebyly bližší informace ministerstvem vnitra publikovány.

Bližší informace poskytneme na tel. č. 553 035 410, 553 035 418, 602 131 784 nebo na e-mailech: maskova@tesin.cz, bilkovam@tesin.cz

Mgr. Jana Mašková,
Odbor občanskosprávní

Náhradní výživné

Od 1. července 2021 mohou rodiče, pěstouni či opatrovníci dětí požádat Úřad práce ČR (dále ÚP ČR) o náhradní výživné. **Náhradní výživné** je dávka, která má po přechodnou dobu finančně podpořit nezaopatřené děti v situaci, kdy má rodič z rozhodnutí soudu (na základě exekučního titulu) platit výživné, ale svou výživovou povinnost vůči dítěti (dětem) neplní. Tedy výživné neplatí vůbec nebo ho platí v nižší částce.

Kdo má nárok na náhradní výživné?

Aby vznikl nárok na tuto dávku, musí být současně splněny tyto podmínky:

1. Musí být soudem stanovené výživné nebo soudem schválená dohoda o výživném.
2. Dítě musí být nezaopatřené (dítě mladší 15 let, starší dítě musí mít potvrzení o studiu nebo o zdravotním stavu, podrobnosti stanovuje příslušný zákon).
3. Dítě musí mít trvalý pobyt i bydliště v Česku.
4. Musí být zahájen proces vymáhání dlužného výživného.

Výše náhradního výživného a délka trvání nároku.

V případě, že povinný rodič zcela nehradí výživné, výše náhradního výživného odpovídá částce určené v rozsudku soudu (soudem schválené dohodě o výživném), maximálně však 3 000 Kč měsíčně. Pokud hradí výživné částečně, náhradní výživ-

né tvoří rozdíl mezi soudem stanovenou výší a výživným, které bylo v daném měsíci skutečně uhrazeno. Dávka se stanovuje na období 4 měsíců a její maximální výše je 3 000 Kč měsíčně. Pokud povinný rodič platí výživné nepravidelně v různých částkách, v takovém případě se vypočítá průměr neplaceného výživného za poslední 4 měsíce. Pro trvání nároku na náhradní výživné je třeba jednou za 4 měsíce Úřadu práce ČR doložit potřebné podklady a prokázat tak, že nárok na náhradní výživné stále trvá. Pokud rodič dál neplatí výživné, nárok na náhradní výživné je 24 měsíců. Celkovou výši vyplaceného náhradního výživného pak bude ÚP ČR následně po dlužníkovi vymáhat.

Žádost o náhradní výživné se podává u ÚP ČR. V Českém Těšíně se jedná o **Kontaktní pracoviště Český Těšín, adresa: Masarykovy sady 84/8, 737 01 Český Těšín, telefon: 950 126 654, www.uradprace.cz**. Formulář žádosti je rovněž na internetových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí nebo v tištěné podobě na všech kontaktních pracovištích ÚP ČR. Zaměstnanci a zaměstnankyně na úřadu práce jsou připraveni pomoci Vám s žádostí o náhradní výživné i veškerými dokumenty, které jsou potřeba.

Podrobné informace k náhradnímu výživnému, včetně návodného videa, nejčastějších otázek a odpovědí či orientační kalkulačky, jsou

NÁHRADNÍ VÝŽIVNÉ

Neplatí vám druhý rodič výživné na dítě?

Od 1. 7. 2021 vám pomůže stát.

1) Kdo může požádat?

Rodič, pěstoun, či opatrovník, který má v péči nezaopatřené dítě, na které druhý rodič neplatí řádné výživné.

2) Co musíte splnit?

Byl podán návrh na exekuci nebo soudní výkon rozhodnutí na neplatícího rodiče.

3) Kolik peněz dostanete?

V soudem stanovené výši, maximálně 3 000 Kč měsíčně. Pokud výživné druhý rodič platí částečně, to náhradní bude ve výši rozdílu mezi uhrazenou a stanovenou částkou. Náhradní výživné se vyplácí každý měsíc až po dobu 24 výplat.

4) Jak požádat?

Žádost se podává na úřad práce. S sebou vezměte doklady ke stanovené výživové povinnosti a k podané exekuci (či soudnímu výkonu rozhodnutí). Každé 4 měsíce je třeba dokládat aktuální informace k (ne)placení výživného.

Důležité info: Žádost naleznete na webu MPSV/ÚP.

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Úřad práce ČR

Více informací na www.uradprace.cz/nahradni-vyzivne,
www.mpsv.cz/nahradnivyzivne,
e-mailem: nahradnivyzivne@uradprace.cz,
nebo se obraťte na nejbližší pobočku Úřadu práce ČR

k dispozici na **webových stránkách Úřadu práce ČR**. Pokud si nevíte rady s vyplněním formuláře nebo potřebujete další podrobnosti, můžete se obracet na Call centrum Úřadu práce ČR na bezplatné telefonní lince 800 77 99 00 nebo psát na speciální e-mail: nahradnivyzivne@uradprace.cz. Můžete se obrátit rovněž na sociální pracovníky Oddělení sociálně-právní ochrany dětí a Oddělení sociálních věcí Městského úřadu Český Těšín, kteří Vám poskytnou základní poradenství, předají potřebné informace a kontakty na příslušné úřady a instituce.

Kontaktní adresa:

Městský úřad Český Těšín
Odbor sociální
Oddělení sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD)
Pod Zvonek 875/26
Oddělení sociálních věcí (OSV)
Štefánikova 18/25, 737 01 Český Těšín
Úřední hodiny
Pondělí 08:00 – 17:30 hod.
Středa 08:00 – 16:30 hod.
(v jiné dny po předchozí dohodě)
Telefon:
OSPOD 553 035 780 - 788
OSV 553 035 720 - 728

www.tesin.cz

Mgr. Jana Rodáková, Odbor sociální

pod záštitou náměstka hejtmána kraje
pro sociální oblast Jiřího Navrátila

Vezměte své děti a navštivte s nimi
zdarma krásná místa našeho kraje

- 5. 9. Hrad Sovinec
- 12. 9. Zámek Frýdek - Místek
- 19. 9. Zámek Kunín

www.dejmedetemroдинu.msk.cz

13:00 – 17:00
hodin

DNY RODIN 2021

Připojte se k výsadbě stromů v Masarykových sadech

V rámci projektu „**Terénní a sadovnické úpravy Masarykových sadů v Českém Těšíně**“ dojde na podzim k doplnění stávajícího porostu městského parku. Projekt počítá s výsadbou celkem 61 ks dřevin. Z toho 51 stromů je listnatých a jsou předmětem žádosti o dotaci. Všechny stromy jsou navrženy do volných míst a v blízkosti stárnoucích dřevin a zároveň doplňují historickou lípovou alej.

Realizace projektu – výsadba stromů je naplánována na podzim tohoto roku. Jednou z podmínek poskytovatele dotace, Státního fondu životního prostředí, je, že samotnou výsadbu zrealizuje široká veřejnost.

Pokud máte prostor a chuť, poďte se připojit k výsadbě. Ta, s největší pravděpodobností proběhne v říjnu - přesný termín bude včas upřesněn. Předběžnou účast stačí nahlásit na Odbor místního hospodářství, referentce městské zeleně p. Ladě Večeřové, na telefonní číslo: 553 035 514 nebo na email: vecerova@tesin.cz, nejpozději do konce září.

Upozorňujeme, že počet zájemců bude omezen. K výsadbě bude připraveno 61 stromů, kterým připravíme výsadbovou jámu, usadíme, zakotvíme a zalejeme. Organizaci, včetně dodání materiálů k výsadbě a ochranných pomůcek zajistí Odbor místního hospodářství. S výsadbou stromů budou také pomáhat studenti Albrechtovy střední školy. Dotace Státního fondu životního prostředí bude ve výši 250 000 Kč.

**Lada Večeřová, Odbor místního hospodářství
Ing. Markéta Vylečková, Odbor finanční**
Foto: Archiv Těšínské listy

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Vítězný projekt ze šuplíku, nové herní atrakce v parku u centrálního hřbitova, byl realizován

Celkem tři nové nerezové herní prvky byly doplněny v rámci vítězného projektu ze šuplíku v lokalitě parku u centrálního hřbitova. Děti se mohou těšit na novou prolézačku hexagon, malou lanovou pyramidu a všemi oblíbené závěsné houpací hnízdo. Herní prvky jsou nerezové, bezúdržbové a jejich pořizovací hodnota činí 242 tis. Kč.

**Lada Večeřová,
Odbor místního hospodářství**
Foto: Archiv Těšínské listy

Pozvánka na diskuzní fórum

Město Český Těšín srdečně zve občany Českého Těšína

na společné setkání s vedením města a vedoucími jednotlivých odborů městského úřadu,

dne 20. 9. 2021 v 16:00 hod.

ve velkém sále Kulturního a společenského střediska „Střelnice“ v Českém Těšíně.

Těšíme se na Vaši účast.

ČESKÝ TĚŠÍN

Odpady desetkrát jinak... 7. díl

Původně bylo v plánu, že se v tomto díle občanům podrobněji přiblíží téma třídění odpadů, avšak vzhledem ke změnám v odpadovém hospodářství, které proběhly v našem městě a následným reakcím od občanů, se původní záměr ohledně třídění odpadů změnil. Následujícím článkem chceme všem občanům města vysvětlit, proč došlo ke změnám, o kterých jsme již psali poprvé v květnových Těšínských listech.

Možná už někteří slyšeli z médií informaci, že v roce 2030 bude zákaz skládkování. Vývoj je tedy jasný, skládkování se musí postupně omezovat, až téměř vypustit. V současné době se v České repu-

blice skládkuje cca. **46 %** odpadů. Velký bič však nachystala Evropská unie, která svými **odpadovými směrnici** stanovila jasné a přísné cíle - do roku 2035 navýšit recyklaci komunálních odpadů na **65 %** a snížit skládkování komunálních odpadů na **10 %**. Pokud nedojde k **plnění povinného procenta vytrídění, hrozí městu sankce**.

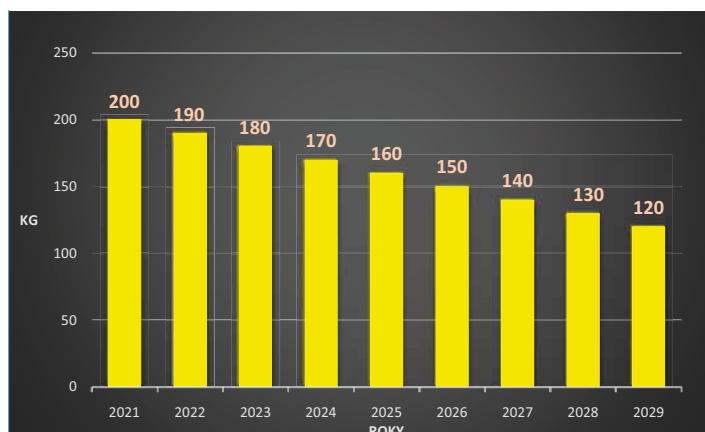
Další tlak způsobuje česká legislativa. Letos od 1. ledna začal platit nový zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, který městům a obcím navyšuje **poplatek za ukládání nevytríděného odpadu**, tj. směsného komunálního odpadu (SKO) a velkoobjemového odpadu (VO).

Za období od 2021 do 2029 se musí snížit váhový limit odpadu na občana z 200 kg na 120 kg, a za překročení limitu se bude zvedat skládkovací poplatek z 500 Kč až na 1 850 Kč za tunu.

V roce 2020 vyprodukoval každý občan našeho města průměrně 286 kg nevytríděného odpadu. Abychom udrželi ceny za jeho likvidaci v roce 2029 co nejnižší a nezaplatili sankci, musí každý z nás snížit toto množství na 120 kg, a to lze docílit jedinou cestou – **tříděním**. V roce 2020 skončil odpad každého z nás

o váze **286 kg** na skládce. Pouze za poplatků za skládkování bylo uhrazeno 3474 tis. Kč, tj. 143 Kč/obyv., avšak celkové náklady na jednoho obyvatele byly 1260 Kč (celkové náklady v roce 2020 na odpadové hospodářství byly necelých 31 mil. Kč). Pokud zůstane setrvalý stav a neklesne množství směsného komunálního odpadu, tak jen za poplatků v roce 2030 za skládkování město zaplatí 9791 tis. Kč (tj. 403 Kč/obyv.). Do celkových nákladů na odpadové hospodářství se počítá např. svoz, odvoz, skládkování či zpracování odpadu (z popelových nádob a kontejnerů na směsný komunální odpad, z nádob na bioodpad, odpadkových košů a velkoobjemových kontejnerů), provoz sběrného dvoru. Město vyšlo vstříc občanům a v podzimních měsících budou přistaveny velkoobjemové kontejnery, čímž prosíme občany, aby do těchto kontejnerů dávali pouze objemný odpad. Do těchto kontejnerů v žádném případě nepatří např. pneumatiky, větve, stavební sutiny, elektrozařízení. Harmonogram bude zveřejněn v říjnových Těšínských listech a na webových stránkách města. Nejen naše město, ale i jiná města řeší snížení omezení četnosti svozu – na čtrnáctidenní (např. Trinec, Těrlícko, Albrechtice), třítydenní, ale i měsíční (např. Bohumín). Není to tedy nic mimořádného, že i v našem městě se zavedl čtrnáctidenní svoz, přičemž se zohlednil svoz kvůli sezonnímu výkyvu (vytápění na tuhá paliva) a plenám. A proč se změna zavedla u rodinných domů? Protože ti mají více možností, jak

Množství odpadu (kg/obyvatele), jaké může město uložit na skládku za nezvýšený skladovací poplatek

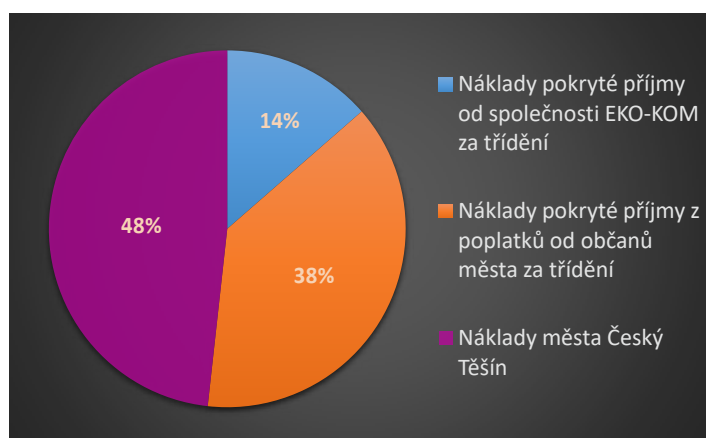

se zbavit bioodpadu, organický odpad můžou kompostovat nebo využít nádobu na bioodpad. V roce 2019 se pořídily nádoby z dotace a další se přistavují. Nyní se už sváží skoro 1 700 nádob o objemu 240 l a 35 ks o objemu 770 l.

Začátkem roku se svázelo s komunálním odpadem 1963 nádob 1 x týdně a 1354 nádob 1 x za 14 dní. V předcházejících letech jsme se nesetkali s tím, že by si občané, kteří měli čtrnáctidenní svoz, stěžovali na zápach či na housenky. Je to skutečně o tom, co se do nádob dává a jak se třídí.

Opravdu jsme nepočítali, že i když město stále rozšiřuje služby v odpadovém hospodářství, že se změní u části obyvatel setká s takovou negativní až agresivní reakcí. Ale setkáváme se i s tím, že jedna stodesetilitrová nádoba se svozem 1 x 14 dní stačí šestičlenné či sedmičlenné domácnosti. Víme, že občané našeho města třídí odpad velmi dobře, patříme v Moravskoslezském kraji ke špičce, za což občanům děkujeme, ale i tak zůstává hodně velké množství odpadů, které končí na skládce.

Rozdělení nákladů na odvoz odpadu v celkové výši 30 659 000 Kč za rok 2020

Občané platí poplatek ve výši 540 Kč, zákon umožňuje nastavit výši poplatku až na 1 200 Kč/rok

Chápeme, že pro spoustu z vás mohou být nastavená nová pravidla omezující a máte obavy z přeplněné nádoby. Tomu však zabráníte poctivým tříděním – v našem městě máme sběrný dvůr (během září a října bude opět kromě neděle otevřen každý den), rozmístěná sběrná hnízda na tříděný odpad, dále máme ve městě umístěny nádoby na oděvy, jedlé oleje a tuky a elektrozařízení. Od září se zavádí pytlový svoz pro dalších cca. 850 domkářů.

V první řadě by každý měl předcházet vzniku odpadu, a když mu

odpad vznikne, tak ho důsledně třídit. Následně v popelových nádobách a kontejnerech na SKO skončí skutečně malé množství. Prosíme všechny občany, třídte odpad, má to smysl! Děkujeme.

Závěrem přikládáme foto, že opravdu za nepořádek nemůže vedení města, úředníci a ani svozová firma, ale pouze je to jen o občanech.

*Lenka Kročková,
Odbor místního hospodářství
Foto: Archiv Lenka Kročková*

V září začíná pytlový svoz i pro další domkaře

Pokud jste ještě nezaznamenali, že se i domkářům ve městě budou svážet pytle s plasty a papírem, sdělujeme Vám následující informace. Od září se v našem městě zavádí pytlový svoz plastů a papíru od všech rodinných domů na území města (s ohledem na přístupnost pro svozovou techniku a ekonomičnost).

Svozořádná firma v srpnu rozvezla cca 850 rodinným domům **žluté pytle na plasty a kovy** a **modré pytle na papír**.

A jak tato služba bude fungovat?

Do pytlů budete třídít odpady pro které jsou určeny. A ve stanovený svozový den od šesti ráno musí být pytle přistaveny na místě, kde je svážena popelová nádoba, popř. je tam umístěna (nejlépe si je tedy vystavte večer před odvozem). Pytle se Vám svozová firma dostane nové pytle, tj. kus za kus.

A co tedy do pytlů patří a kdy se budou svážet?

Pytle s plasty a kovy (PET láhve – stlačené, plastové obaly, plasto-

vé tašky a sáčky, fólie, čisté plastové obaly od potravin a od kosmetických a mycích prostředků, nápojové plechovky, konzervy od potravin, kovové uzávěry a víčka od nápojů) se budou svážet 1 x měsíčně, první liché úterý v měsíci:

14. 9., 12. 10., 9. 11. a 7. 12. 2021
Pytle s papírem (noviny, časopisy, knihy, brožury, katalogy, sešity, rozložené papírové krabice, karton a vlnitá lepenka, čisté papírové obaly a sáčky, reklamní letáky, kancelářský a balicí papír a nápo-

jové kartony např. z mléka a džusů) se budou svážet 1 x za dva měsíce, tj. poslední liché úterý v sudém měsíci:

26. 10. a 21. 12. 2021.

Veškerý odpad musí být čistý.

Rodinným domům v příměstských částech, kde tato služba probíhá již od dubna 2002 se svozové dny pro pytlový svoz nezmění, nadále bude svoz probíhat ve stejném režimu, tj. v určené soboty. **Pytle s plasty** se budou svážet v těchto sobotních termínech: **4. 9., 2. 10., 6. 11. a 4. 12. 2021 a pytle s papírem: 9. 10. a 11. 12. 2021.**

BIOODPAD

Prosíme občany, zejména na sídlišťích, aby do nádob na bioodpad nevhazovali bioodpad v nerozložitelných sáčcích. Igelitové sáčky a další odpad jsou nežádoucí příměsí a negativně ovlivňují kvalitu kompostu. Např. ze sáčku bioodpad vsypte přímo do nádob. Děkuje.

*Lenka Kročková,
Odbor místního hospodářství*

Český Těšín a jeho proměny (nejen) v posledních sto letech

9. díl: Spolky a kulturní život ve městě

Multikulturní život ve městě v minulosti, utvářený českými, německými, polskými a židovskými spolkovými organizacemi, představujeme prostřednictvím krátkého výňatku z kapitoly historičky Ilony Pavelkové, jež byla publikována na stránkách loni vydané monografie „Český Těšín 1920–2020“. Publikace, která vyšla ve spolupráci nakladatele Henryka Wawreczky, Muzea Těšínska a ostravského územního pracoviště Národního památkového ústavu, je stále k dostání v městském Turistickém informačním centru za cenu 749 Kč.

Společenský a kulturní život na Těšínsku tvoří tradičně velmi podstatnou a bohatou složku života zdejšího obyvatelstva bez rozdílu národnosti. Počátky spolkové činnosti v Těšíně sahají do druhé poloviny 19. století. Zásadní právní normou pro vznik spolků se stal zákon č. 134 ř. z. z roku 1867 o právu spolčovacím, jenž se nesl na vlně demokratizace a uvolnění poměrů v souvislosti s prosincovou ústavou. Po zániku monarchie ho v rámci recepce rakousko-uherského právního řádu přijalo také Československo. Z jeho zákonodárství byl odstraněn teprve v roce 1951. Spolky v Těšíně v sobě výrazně zrcadlily zdejší národní hnutí. Vzhledem ke značně komplikované národnostní struktuře obyvatelstva zde působily spolky německé, polské, české i židovské. Jejich zaměření se odráželo především v rovině školské, kulturní, sociální (charitativní, zdravotnické), náboženské a tělovýchovné. Spolková činnost kulminovala před první světovou válkou a v meziválečném období. Po roce 1945 se většina z nich již nedala obnovit, bylo to podníceno politickým a společenským vývojem, naopak vznikala nová uskupení.

Zaměření spolků se také často překrývala. Tělovýchovné a turistické spolky vytvářely rámec pro nacionálně obranné aktivity, jazykově či národně obranné spolky naopak zasahovaly

Členky a členové českotěšínského Dělnického tělovýchovného spolku (Arbeiter Turnverein, v bílých úborech bez lemů) spolu se cvičenci třínečského oddílu spolku Síla během závodů ve Vendryni, r. 1926 (Muzeum Těšínska)

do politického dění. Můžeme říci, že v některých případech se národnostní výlučnost členství ve spolku profilovala teprve v průběhu jeho existence. Kromě etnické příslušnosti rozdělovala v některých aspektech spolkové činnosti jedince i náboženská příslušnost, kdy máme především v oblasti charitativních organizací doloženy spolky evangelické, katolické i židovské.

V široké škále spolků můžeme zaregistrovat i chovatelská, pěstitelská, zábavní, divadelní, čtenářská, diskusní, profesní či tovaryšská sdružení a jiné. Ke spolkovým symbolům neodmyslitelně náleží uniforma, odznak, připevňovaný na svrchním oděvu (pouze politickým

spolkům zákon neumožňoval užití odznaku), prapor, většinou ještě dekorovaný praporovými stuhami, pořízovanými k různým příležitostem, např. k výročí založení spolku či svěcení praporu. Spolky vlastnily pamětní knihy či kroniky a jsou porůznu dochovány i pamětní fotografie předsednictva, popřípadě fotografická tabla či alba spolkové základny. Některé spolky disponovaly i nakladatelskou činností, vydávaly svým nákladem rozmanité publikace, za české spolky lze uvést Slezskou matici osvěty lidové (dále SMOL) nebo za polské spolky Macierz Szkolna (dále MSz) či Towarzystwo Nauczycieli Polskich.

Spolkový registr evidoval v prvorepublikovém Českém Těšíně na 260 různých uskupení a spolků. Část z nich měla svůj základ položen již dříve a v období Československé republiky potvrzovala své obnovení. Jednalo se o osvětové, zájmové, tělovýchovné, sportovní, ale i odborové a živnostenské spolky. Místní Češi byli např. organizováni v těchto spolicích: Národní vzdělávací beseda (založena 1897, změna stanov 1924), Odbor SMOL (1920), Jednota čsl. obce legionářské (1921), Tělocvičná jednota Sokol (1923), Dělnická tělovýchovná jednota (1921), Jednota československého Orla (1932), Svaz junáků-skautů (1921), Sportovní klub Český Těšín (1926), Spolek čsl. Červeného kříže pro okres Těšínský (1922), Odbor Masarykovy ligy proti tuberkulóze (1931), Český společenský klub (1923), Hasičská župa Těšínská (1926), Spolek chovatelů drobného užitkového zvířectva a přátel přírody (1926), Rozvoj – spolek pro stavbu levných rodinných domků a vilek (1927), Spolek pro okrašlování a ochranu domoviny (1930), První čsl. Radioklub – klub Těšín (1924), Klub československých šachistů (1933), Spolek

Oslavy 25. výročí založení skautů v českých zemích konané v Českém Těšíně jako „Zemský jubilejní skautský sjezd“ ve dnech 31. května až 1. června 1936 (Muzeum Těšínska)

pro výměnu poštovních známek (1933), Spolek číšníků pro Český Těšín a okolí „Gastra“ (1935) a mnoho dalších.

Místní Němci byli rovněž organizováni ve spolcích, z nichž jmenujme např. Privilegierte Tschener Schützengesellschaft (Těšínská střelecká společnost, zal. 1795, ke změně stanov došlo v roce 1909 a 1922), Deutscher Sportklub Tschechisch Teschen (Německý sportovní klub, 1914), Bund der Deutschen (Svaz Němců, 1935), Musikverein Lyra (Hudební spolek Lyra, 1921), Verein der Hausbesitze (Spolek vlastníků domů, 1921), Christliche Gemeinschaft (Křesťanské společenství, 1923), Artsgruppe des Deutschen Music pädagogischen Verbandes im ČSR (Umelecká skupina německých hudebních pedagogů v ČSR, zal. 1929, zánik 1934), Deutscher Turnverein (Tělocvičný spolek, 1924), Beskidenverein (Beskydský spolek, 1893, ke změně stanov došlo roku 1922) a Jagd und Fischerei Schützverein (Sdružení na ochranu lovu a rybaření, zal. 1885, změna stanov 1921).

Českotěšínská Židé se mohli realizovat v několika vlastních spolcích jako tělocvičný spolek Makkabi (1921), dobročinný Izraelský ženský spolek Josefiny Silbersteinové (1924) a Židovský lidový spolek (1925).

Vznik zdejších polských spolků v 19. století se pojí s polským národním obrozením a zachováním národní identity jeho příslušníků. Na území Těšínského Slezska, které bylo v té době součástí rakousko-uherské monarchie, vznikla řada spolků, které po vzniku Československa usilovaly o zachování své kontinuity. Můžeme uvést organizace jako Czytelnia Polska (1848), později obnovená Czytelnia Ludowa (1861), Towarzystwo Rolnicze Śląska Cieszyńskiego (Rolnický spolek Těšínského Slezska, 1869), Towarzystwo Oszczędności i Zaliczek (Spořitelna a záložní spolek, 1873) a Macierz Szkolna dla Księstwa Cieszyńskiego (1885). V meziválečném období začaly vznikat četné spolky různého zaměření, nejen v Českém Těšíně, ale v celé oblasti Těšínska. Nejvýznamnější polskou kulturně-osvětovou organizací byla MSz. Za sportovní a turistická sdružení můžeme zmínit Związek Polskich Klubów Sportowych (Svaz polských sportovních klubů), Polský sportovní klub v Českém

Fotbalové mužstvo z Českého Těšína, r. 1920 (Muzeum Těšínska)

Těšíně – Polski Klub Sportowy (1932) a místní polskou turistickou organizaci – Polskie Towarzystwo Turystyczno-Sportowe „Beskid Śląski“ w Czechosłowacji (1922). Z dalších polských spolků lze uvést Towarzystwo Nauczycieli Polskich (1921), Czytelnia Katolicka (1924), Harcerstwo Polskie w Czechosłowacji (1924) a Związek Polskich Towarzystw Gimnastycznych „Sokół“ (1925) a mnoho dalších.

Spolky vytvářející se v rámci Československa měly nejen celonárodní, ale i zemský či místní rozsah. Jejich činnost v meziválečném období měla dostatečný prostor ke svému rozvoji. V době druhé světové války byla činnost spolků pozastavena a po osvobození již nebyly obnoveny německé spolky a většina polských. Ovšem i v dalším rozvoji spolků českých a polských došlo k razantním změnám. Proces se vyvíjel již od roku 1945 a začal se vyhrcovat v roce 1948. Hned po osvobození došlo k znovuustavení některých českých spolků v Českém Těšíně, z nichž jmenujme: Tělocvičná jednota Sokol, Okresní spolek ČSČK, Klub filatelistů,

Sdružení politických vězňů a jejich pozůstalých pro okres Český Těšín, Farní charita, Svaz přátel SSSR v ČSR, Odbor SMOL, Dělnická tělovýchovná jednota, Včelařský spolek, Spolek pro podporování nemajetných studujících při státním čes. reálném gymnáziu, Český zemský rybářský spolek, Okresní péče o mládež, Sportovní klub Český Těšín, Klub fotografů amatérů, Jednota čl. obce legionářské, Jednota čl. Orla, Masarykova liga proti tuberkulóze, Sportovní klub železničářů, Odbor zemského ovocnického spolku moravskoslezského, Hasičský sbor, Družina čl. válečných poškozených v Českém Těšíně či KČT, Odbor Český Těšín.

Řada polských spolků si rovněž zažádala o pokračování v činnosti, z těchto uvádíme: Towarzystwo nauczycieli polskich w Czechosłowacji, hlavní výbor MSz w Czechosłowacji, Związek Akademików Mniejszości Polskiej w Czechosłowacji „Jedność“, Spol. Chreścijańska na Śląsku Cieszyńskim, Stowarzyszenie Ewangelickich Niewiast, Stowarzyszenie Katolickich Niewiast, Zrzeszenie Zwiazkow Ewangelickiej Młodzieży w Kraju Mor. Śląskim, Śląski Związek Literacko-Artystyczny, Towarzystwo Ewangelickiej Oświaty Ludowej na Śląsku Cieszyńskim, Ochotnicza Straż Pożarna, Harcerstwo Polskie w Czechosłowacji, Powiatowa rodzina opiekuncza. K 10. říjnu 1946 však neobdržely vyrozumění o jejich další existenci.

Poúnorový politický systém Národní fronty v Československu se přikláněl k totalitnímu sovětskému modelu jedné politické strany, jemuž byla podřízena soustava státních orgánů a masových organizací, korporací a spolků, plnicích funkcí „převodových pák“ KSČ. Likvidace či přeměna většiny dřívějších organizací a spolků na jedné straně, kvantitativní růst stávajících masových organizací a urychlené vytváření nových, vytvářely spojitý procesy. V polovině 50. let 20. století došlo k vytvoření struktury tzv. dobrovolných společenských organizací a družstev v rámci Národní fronty a mimo ni stojících tzv. sdružení.

Motoristický sraz na Radničním náměstí, kolem r. 1937 (Muzeum Těšínska)

Současnost je jejich. Budoucnost, pro kterou ve skutečnosti já pracuji, je má. Nikola Tesla (1856-1943)

Český Těšín - stalo se před 88 lety – 6. část

Spojení Českého Těšína se světem

Dnes se pohledem z roku 1933 dozvíme, že již tehdy vedly všechny cesty z Českého Těšína až do „Říma“.

Spojení našeho města se světem se děje dobře upravenými státními a okresními silnicemi, státními a soukromými železnicemi, autobusovým spojením, poštou, telegrafem, telefonem a rádiovým spojením. Hlavní státní silnice probíhající Českým Těšínem je státní silnice Bílsko-Frydek, vedoucí z našeho města směrem jihozápadním do Frydku a dále na Moravu. Od této silnice odbočují těsně za tratí Košicko-Bohumínské státní silnice Jablunkovská, vedoucí jižním směrem do Jablunkova a dále přes jablunkovský průsmyk na Slovensko. A Ostravská státní silnice zvaná dříve Opavskou silnicí, vedoucí směrem západním do Slezské a dále do Moravské Ostravy. Státní silnice Český Těšín-Frydek a Český Těšín-Jablunkov jsou propojeny jižně od našeho města státní spojkou z Horních Tošanovic do Něbor. Z Českého Těšína vede mimoto severním směrem okresní

1975 ZM Jablunkovská ulice, zdroj: Irena Urbasová

Autobusové stanoviště 1968, zdroj: Lada Večeřová

silnice do Fryštátu (historická část města Karviná), vystavěná v roce 1924. Již před I. Světovou válkou byl Těšín spojen s průmyslovým Třincem okresní silnicí vedoucí až do Lyžbic. Po rozdělení Těšínska přešla část této silnice od československo-polských hranic u Českého Těšína do správy českotěšínského politického okresu.

Nejvýznamnější propojení našeho města se světem je Košicko-Bohumínská dráha spojující Slovensko s Podkarpatskou Rusí a s bývalými zeměmi Koruny svatováclavské již od roku 1870. Tato dráha byla již od roku 1917 dvoj kolejová a její ředitelství sídlilo v Budapešti, ale pouze do roku 1914. Provozní správa dráhy v Těšíně sídlila až do konce roku 1891 v domě č. 8 na Saské Kupě (Hlavní třída) později v Hoheneggerově ulici (Pražská) č. 10. V roce 1914 byla přeložena provozní uherská správa tratě do Košic a v Těšíně byla přeměněna na Do-

pravní ředitelství pro trať dráhy na území rakouském. Po roce 1922 přebralo celou agendu ředitelství československých drah v Olomouci. V roce 1889 byl Těšín spojen s Moravou a Haličí polskou dráhou, nazývanou původně Městskou dráhou, později zvanou Kojetín-Český Těšín hranice.

Od roku 1917 vedla z Českého Těšína ještě tzv. Sušská dráha do Kunčic nad Ondřejníkem a dále na Moravskou Ostravu a Frydlant.

Před rozdělením mělo město svoji elektrickou dráhu, vedoucí od zemské nemocnice v Cieszyne k Ústřednímu nádraží v Českém Těšíně. Byla zřízena již na počátku roku 1910 (25. března 1910) Všeobecnou společností v Berlíně, avšak již po dvou letech provozu ji město převzalo a nazvalo ji Těšínská místní dráha. Dne 2. dubna 1921 v noci byl k nemalému překvapení česko-

Frydecká ulice 1955, zdroj: SOKA

Nádražní-Jablunkovská 1943

Ústřední nádraží Č. Těšín ze sbírky Tadeusza Kopoczka 1935-1937

Karvinská ulice 1950, zdroj: Czesław Kraina

Budova pošty v roce 1939-1945, zdroj: Flickr

Ostravská ulice 1967-1970, zdroj: Czesław Kraina

těšínských obyvatel provoz „lokálky“ zastaven.

Pro umožnění snadnějšího styku obyvatelstva s nejbližším okolím se začala realizovat autobusová doprava. 19. dubna 1926 vyjel první autobus do Třince a 24. ledna 1930 vzniklo okružní autobusové spojení Český Těšín-Těrlicko-Třanovice-Český Těšín. Autobusovou dopravu zajišťovala firma Tománek a Hoyer.

Před koncem roku 1920 mělo město Těšín dva poštovní úřady, a to hlavní úřad na Demlově náměstí č. 1 a nádražní poštovní úřad č. 2, umístěný v severním křídle Ústředního nádraží. Po rozdělení města se stal poštovním úřadem československým, ale neměl dostatečné kapacity. Bylo nutné přistavět k němu dřevěnou budovu z prken. Jednalo se o stavbu provizorní, která byla velmi nekvalitně provedena, nemluvě o nedůstojném interiéru. Musela posloužit obyvatelstvu Českého Těšína až do roku 1930, kdy započala stavba nové

dvoupatrové poštovní budovy jižně od Ústředního nádraží, nákladem přes dva a půl miliónů korun československých. Vnitřní zařízení jako přepážky listovní a balíkové pošty v přízemí, peněžní přepážky v I. patře a telefon včetně telegrafu v patře druhém si vyžádaly investici 200 tis. Kč. Koncem roku 1932 mělo zavedený telefon celkem 27 účastníků a 1356 občanů vlastnilo koncesi k používání rozhlasových přijímačů.

Pamětní knihy, ze kterých převážně čerpám a přepracovávám do literární podoby je nutno brát jako informace, které se nemusí opírat o historická fakta. Povětšinou jsou zapsány s určitým časovým odstupem a pisatel sám je přirozeně ovlivněn dobou a svým pohledem na dění, které popisuje.

Milan Čierny, předseda
Letopisecké komise
Foto: Archiv Milan Čierny

Pocztá 1932, zdroj: fotopolska

Celotáborová hra „Harry Potter“ na Šancích

Celkem 49 účastníků, děti i vedoucích z Českého Těšína, si užilo prázdninový pobyt ve Frýdlantě nad Ostravicí, který pro ně zorganizovalo Středisko volného času Amos s finanční podporou města Český Těšín.

Z účastníků se na 10 dnů stali studenti „Bradavické školy“, kteří se do školy přenesli Bradavickým expresem z nástupiště 9 a ¾. „Kouzelný klobouk“ rozdělil studenty do 4 kolejí – Nebelvíru, Mrzimoru, Zmijozelu a Havraspáru. Každý den se chodilo do školy, kde se vyučovalo nejrozličnějším předmětům. Naučili jsme se poznávat bylinky, zkoušeli jsme tajné písmo, učili jsme se šifry, místopis a pravidla Famfrpálu. Bavily nás pokusy, kouzelná zaklínadla a slacine. Na závěr museli studenti složit kouzelnické zkoušky před ministerstvem kouzel. A jak to děti zvládly? Zcela

na jedničku! Všichni jsme prospěli a dostali certifikát kouzelníka. Mimo „výuku“ probíhaly soutěže zaměřené na příběhy Harryho Pottera. Například jsme vyráběli vlajky kolejí a jednotná trika oddílu. Hledali jsme Kámen mudrců, tvořili jsme koště na Famfrpál, soutěžili

jsem v Turnaji tří kouzelníků, nacházeli a ničili jsme víteály. Samozřejmě nechyběl táborák s opékáním špekáčků a noční hra Toulky zapovězeným lesem.

Těšili jsme se jako každoročně na celodenní výlety. Podívali jsme se s dětmi do ZOO Lešná ve Zlí-

ně. Některé děti tam byly poprvé a byl to pro ně nevšední zážitek. V parném horku jsme se osvěžili v Aquaparku ve Frenštátě pod Radhoštěm. Procházku po okolí jsme navštívili místní koupaliště ve Frýdlantě.

Vedoucí byli skvělí a velmi dobře vycházeli s dětmi, byla vytvořena parta fajn kamarádů a panovala zde přátelská atmosféra. Děti odjížděly domů se spoustou zážitků a nezapomenutelnými okamžiky, novými kamarády, úsměvy na tváři a především zdravé. A to je pro nás prioritou.

Fotografie z prázdninového pobytu najdete na FB SVČ Amos a budou zveřejněny během měsíce září na www.svcamos.cz v sekci Fotogalerie.

*Eva Juricová, hlavní vedoucí prázdninového pobytu
Foto: Archiv SVČ Amos*

Prázdniny 2021

Prázdninový program, který pořádá SVČ Amos ve spolupráci s organizacemi a institucemi na území města Českého Těšína, čítá přes 60 aktivit, je vytvořen na každý den pro děti od 6 do 15 let, zúčastnit se mohou i mladší děti za doprovodu dospělé osoby. I letos se příprava a organizace aktivit musela vypořádat s neustálou se měnícími koronavirovými nařízeními, které se však v konečném důsledku dotkly dětí jen minimálně. Návštěvnost akcí je oproti minulým ročníkům menší z důvodu nejen platných hygienických pravidel a obav rodičů, ale i ve skupinové změně účastníků. I přesto jsme rádi a těší nás, že děti na prázdninové aktivity chodí, zapojují se do soutěže o tričko s logem akce nebo soutěží o hodnotné ceny pro nejlepší účastníky. Je skvělé sledovat, že je vybraná aktivita baví a zajímá. Nabídku také využívají a zapojují do svého programu spolky a organizace pořádající pří městské tábory. Oblíbené jsou jízdy na koních a letos se hodně dětí zapojilo do sportovních aktivit. Zaujaly také výtvárně tvořivé aktivity, ve kterých děti postupně tvořily a jednotlivé součásti nakonec spojily v jeden celek. Během prázdninových aktivit proběhly také IT, technické a řemeslné aktivity pořádané SVČ Amos v rámci projektu Od řemesla k technice. „**Tato celoměstská akce se koná letos už po deváté. Přestože její organizaci opět ovlivnila koronavirová opatření, podařilo se týmu SVČ Amos spolu s dalšími 15 organizacemi z České-**

ho Těšína, připravit pro děti nespočet různých aktivit. Jsme rádi, že jak příspěvkové, tak neziskové organizace i podnikatelské subjekty jsou dlouhodobě partnery projektu a na vyžití dětí v našem městě jim záleží. Pokud nedojde ke změně pravidel v souvislosti s koronavirem, uvidíme se při vyhodnocení prázdnin i letos a to 4. září, tentokrát v prostorách SVČ Amos na Frýdecké ulici“ dodal místostarosta Vít Slováček.

V těchto dnech probíhají poslední aktivity, kde mohou děti získat poslední body do soutěže. Děkuji spolupořadatelům za jejich přístup, ochotu i nadšení, bez kterých by tato celoměstská akce neproběhla. Ukončení a vyhlášení 30 nejlepších účastníků proběhne v sobotu 4. 9. v SVČ Amos.

*Šárka Godulová, SVČ Amos
Foto: Archiv SVČ AMOS*

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ v roce 2021

Srdečně zveme rodiče nově narozených dětí, aby se přihlásili na Vítání občánků.

Zároveň Vás tímto upozorňujeme na změnu termínů vítání, uvedených na webových stránkách města Český Těšín. Aktuální jsou následující termíny: **4. 9., 18. 9., 16. 10., 23. 10., 6. 11. a 27. 11.**

Přihlásit se můžete:

- osobně: Odbor školství a kultury Města Český Těšín, detašované pracoviště, ul. Štefánikova 18/25, přízemí, kancelář č. 104,
- telefonicky: 737 225 999, 553 035 302,
- e-mailem: loseova@tesin.cz.

Přihlášku naleznete na webových stránkách Města Český Těšín: záložka Občané → Jubilanti a vítání občánků → Vítání občánků → Přihláška

Podmínky pro přihlášení:

dítě musí mít trvalý pobyt na území města Český Těšín a věk do 1 roku.

Kontaktní osoba:

Bc. Alice Loseová, referent kultury a místních poplatků

TĚŠÍNSKÉ LISTY

Periodický tisk územního samosprávného celku | Vydává: město Český Těšín, nám. ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín, IČO: 00297437

Šéfredaktorka: Marcela Hladká | Redakční rada: Mgr. Gabriela Hřebačková, Ing. Vít Slováček, Bc. Tomáš Pavelek | Evidenční číslo: MK ČR E 17299

Příspěvky, inzerce, e-mail: czernekova@tesin.cz | Sazba: Jan GAVENDA | Tisk: ZEMAN ART s.r.o.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu či případné krácení příspěvků. Vydavatel si vyhrazuje právo publikované materiály zveřejnit též na internetu.

Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí. Reklamace roznosu Těšínských listů do schránky: 553 035 432.

Těšínské listy jsou dostupné také ve formátu PDF na stránkách www.tesin.cz

Truhla jubilující

Organizátoři akce „Poklady z těšínské truhly“ zažehnali „krizi“ a s plným nasazením se vrhli do příprav mezinárodního projektu, který se bude letos realizovat po obou stranách řeky Olše již po dvacáté.

SVČ Amos Český Těšín a Zámek Cieszyn se svými partnery připravují program, který proběhne v termínu 17. 9. – 19. 9. 2021. Symbolické otevření Truhly je tradičně plánováno v pátek (17. 9.) na Zámeckém návrší v Cieszynie za účasti zástupců vedení obou měst. Můžeme se těšit na koncert kapely Wałasi a zavzpomínáme na dění během dvou desítek let této významné události.

V Cieszynie se bude během akce možno zapojit do workshopů, besed na téma řemesla Těšínského Slezska a sobotní program je směřován k setkávání na besedách a workshopech k národní kultuře různých komunit. V podvečer pak můžete navštívit koncert židovské kapely Klezmer, který se uskuteční pod Piastovskou věží.

Česká strana v letošním roce spolupracuje s těmito českotěšínskými partnery: Městská knihovna, Člověk na Hranici, z. s., Muzeum Těšínska, ETC, z. s., a další neziskové organizace se rády zapojují při přípravě programu zejména pro děti. Tradiční odpoledne (17. 9.) plné regionálních hádanek, poznávacích a soutěží připravuje Městská knihovna Havlíčkova. Muzeum Těšínska se připojuje páteční výtvarnou dílnou pro mládež (17. 9.) pod názvem „Koník z Dalariny“ v historické budově na ul. Hlavní.

SVČ Amos tradičně připravuje Workshopy na cestách pro děti i dospělé. Děti zavítají na Hradiště do Chotěbuze, kde pro ně pracovníci Muzea Těšínska připravili zajímavý program „Tajemství starých Slovanů“ (sobota 18. 9.). Pro dospělé pak nabízíme poznávací zájezd do Opavy (neděle 19. 9.), který nadchne nejen jednoho milovníka Opavského Slezska. Prohlídka města s průvodcem, památky a další skvosty budou doplněny návštěvou Arboreta v Novém Dvoře.

Sobotní odpoledne „U nás lidově“ (18. 9.) proběhne na zahradě SVČ Amos ve společnosti folklórních souborů, kapel a jarmarečních stánků s ukázkami tradičních řemesel. Pro děti pak nebudou chybět workshopy, jízda na konících nebo Farmářská soutěžní cesta. Během akce můžete rovněž shlédnout výstavu „Tramvaj Cieszyński wrócił/Těšínská tramvaj se vrátila!“, která vznikla v rámci česko-polského mikroprojektu, který realizoval spolek Člověk na hranici ve spolupráci s nadací Lokalsi. V Galerii Centra Folkloru Těšínského Slezska bude probíhat „Výstava plakátů“ - doprovodná akce jubilejního 30. ročníku Mezinárodního divadelního festivalu BEZ HRANIC/BEZ GRANIC, který proběhne v termínu od 30. 9. do 10. 10. 2021.

Nedělní „XX. Těšínský jarmark řemesel“ letos plánujeme na ulici Głębokiej, která prošla rekonstrukcí. Jarmark tradičních řemesel, workshopů, ukázek lidové tvořivosti bude doplněn vystoupením kapel a souborů na Zámeckém návrší v Cieszynie pod Piastovskou věží. Nebude chybět „Soutěž o těšínský jablečný štrúdl“. Hotové výrobky můžete odevzdávat v neděli do 12 hodin do Turisticko informačního centra na Zámku. Štrúdl bude posuzovat odborná porota, která ocení nejlepší účastníky soutěže. V podvečer na zakončení Truhly proběhne Ekumeniční setkání v rotundě sv. Mikuláše a sv. Václava.

Sledujte naše fb, www stránky a propagační materiály. Těšíme se na vás!

Akce se koná za finanční podpory obou měst Český Těšín – Cieszyn.

Šárka Klimoszová, SVČ Amos,
Foto: Archiv SVČ Amos

DEN ZDRAVÍ A PREVENCE

KDY: 9. září 2021 (čtvrtek) od 14.00 – 17.00 hodin

KDE: areál Nemocnice AGEL Český Těšín

Hudební vystoupení

Fotogalerie v areálu zahrady nemocnice

„Těšínská tramvaj“ a „Rok s covidem v NCT“

NABÍDNEME VÁM:

1

Hygiena rukou

Praktická ukázka správné techniky mytí rukou pod vedením zdravotnického personálu. Následně bude provedena kontrola pomocí UV lampy, která nám ukáže, jak jsme techniku mytí rukou zvládli.

2

Diabetologické poradenství

Erudovaná všeobecná sestra zodpoví otázky týkající se onemocnění cukrovkou. Také může změřit aktuální hodnotu cukru v krvi.

3

Rehabilitační poradenství

Tým fyzioterapeutů vám poradí, jak pečovat o své tělo. V prostoru zahrady na vás budou čekat tato stanoviště:

- **Podoskop** moderní diagnostický přístroj, který slouží k odhalení ortopedických vad nohou pomocí vysoce polarizovaného světla.

- Ukázka cvičení na míči

- Ukázka cvičení SMS

- Proprioceptivní chodník a jak pečovat o svá chodidla

4

Nutriční poradenství

Nutriční terapeutka zná odpovědi na otázky správné životosprávy. Zároveň vám může provést orientační měření na speciální váze, která zhodnotí stav vašeho těla (hmotnost, tělesný tuk, voda v těle, svaly, viscerální tuk, hodnocení zdravé úrovně viscerálního tuku, hmotnost kostí, bazální metabolismus, metabolický věk, fyzická kondice).

5

Péče o imobilního pacienta

V rámci akce bude připraven stánek, ve kterém zdravotnický personál předvede manipulaci s imobilním člověkem.

6

Inkontinentní pomůcky

– sestra specialista přes inkontinenci poradí jaké pomůcky kdy a jak použít.

7

První pomoc

Nemocnice úzce spolupracuje se SZŠ AGEL Český Těšín a právě žáci prakticky předvedou postupy v první pomoci.

Na kole jen s přilbou

V rámci udržitelnosti projektu „Bezpečné kolo/Bezpieczny rower“, Reg. č. CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_010/0001290, realizovala včera 28. 7. 2021 v odpoledních hodinách u parku A. Sikory Městská policie Český Těšín, společně s kolegy ze Straży Miejskiej Cieszyn a s Týmem silniční bezpečnosti, preventivní akci „Na kole jen s přilbou“. Smyslem projektu nebyl postih cyklistů, ale rozdávání doporučení a rad, jak se bezpečně pohybovat na jízdním kole, jak správně nosit a pečovat o přilbu, jaká je povinná výbava jízdního kola a jaké mohou být následky pádu z jízdního kola v případě absence cyklistické přilby. U všech zastavených cyklistů byla provedena kontrola, zdali jízdní kola, na kterých se pohybují, nejsou odcizená. Všem zúčastněným byly rozdány doprovodné letáčky k projektu, reflexní doplňky a drobné dárky.

Petr Glaic, Městská policie ČT
Foto: Archiv Městská policie ČT

V Českém Těšíně se objevila vzácná orchidej

Vzácnou orchidej kruštík polabského se podařilo objevit při terénním šetření kolem vodního toku Rakovec nad soutokem s Ropičankou. Na pravém břehu potoka rozkvétaly 4 rostliny. Tento druh roste v celé ČR jen na několika desítkách lokalit a najdeme ho v listnatých lesích, často v blízkosti potoků a řek. Nález vzácné orchideje však neznamená pro vlastníka pozemku žádná omezení, protože dosavadní způsob obhospodařování pozemku je vyhovující. Většina našich druhů orchidejí jsou už vzácné. Mnohé druhy vlivem nevhodného hospodaření v krajině ubývají nebo už z většiny našeho území vymizely. Jen kruštík široolistý a bradáček vejčitý nejsou tak citliví a patří mezi běžnější druhy. Zejména podél lesních cest můžeme i v okolí našeho města najít kruštík široolistý, který je vzácnému kruštíku podobný. Nenápadný bradáček vejčitý se občas objeví na loukách a okrajích lesů.

Daniel Křenek,
Odbor výstavby a životního prostředí
Foto: Daniel Křenek

Hlavní není Váš názor, ale utrácet!

V Hlavní ulici patří městu jen chodníky. Silnice je krajská a městské jsou jen dvě budovy. Přesto dala rada města více než milion Vašich korun do návrhu její nové podoby. Celkem 776 700 Kč dostal pan Šnapka za návrh, i když není architektem ani urbanistou. Další 300 tisíc agentura za mediální kampaň, přestože si město nyní platí už dvě mluvčí. Dále dotazníkové šetření, které si v minulosti úředníci zvládali dělat sami. Vedení města slibuje, že vytvoří tým odborníků, kde bude i urbanista. Tak proč se platilo pana Šnapka? Proč to všechno, když kvůli díře v rozpočtu město už např. zrušilo svoz velkoobjemového odpadu a lidem o polovinu snížilo četnost svozu popelnic?

Roman Žyla, zastupitel SPD

„Oni dostali tolik, bo to je stejně jak minule.“ „Bez koncepcí!“ „Bez pravidel!“ „Kdo přijde, dostane!“

Věty uvedené výše jsme poslouchali často před a při hlasování o finanční podpoře těšinských sportovců.

Ano, i my jsme s těmito větami šli do voleb a toužili po změně.

PODAŘILO SE!

Zastupitelstvo města schválilo novou koncepci podpory a rozvoje sportu ve městě.

Tato koncepce vnese do přezkoumání dotační pořádek, spravedlivost a transparentnost. Děkujeme všem, kteří se na schválení tohoto dokumentu podíleli.

Mirek Kudláček, zastupitel ANO

Celorepublikové setkání „Taxíků Maxíků“

Na společném červnovém setkání v Praze sdíleli zástupci devatenácti měst své zkušenosti z provozování Taxíků Maxíků. Hovořilo se o zkušenostech s financováním služby, o skladbě klientů Taxíků Maxíků. Zástupci nadace prezentovali smysl projektu a způsob výběru provozovatelů. „Nováčci“ měli možnost seznámit se s projektem a načerpat inspiraci od těch, kteří už mají jeho fungování dokonale vyladěné. Na parkovišti pak měli zástupci zapojených měst a organizací možnost, prohlédnout si jednotlivé vozy, jejich velikost a nejrůznější bezbariérové úpravy. Účinnou pomoc seniorům a handicapovaným ve formě finančně dostupné taxislužby vymyslel před lety generální ředitel společnosti ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a.s., Ing. Daniel Horák s ředitelkou Nadace Charty 77 Boženou Jirků. Provoz Charitního Taxíku Maxíku je v našem městě financován z příspěvků klientů, rozpočtu města Český Těšín a obce Chotěbuz, a dále z individuální dotace Moravskoslezského kraje na specializovanou přepravu.

Za město Český Těšín se setkání v Praze účastnila Ing. Monika Klimková, ředitelka Charity Český Těšín a Mgr. Jana Rodáková, vedoucí odboru sociál-

ního Městského úřadu Český Těšín. Paní ředitelka sdílela s přítomnými zkušenosti s provozováním Taxíku Maxíku na území našeho města: „I když Charitní taxík provozujeme již od roku 2014, nabídku města k zapojení do projektu Taxík Maxík jsme přijali s vděčností. Tato spolupráce nám nejen pomohla vyměnit velmi staré a poruchové auto za nové, ale také teď můžeme společně s dalšími provozovateli sdílet nabyté zkušenosti, což je pro nás velmi cenné a užitečné pro praxi. Vnímáme jako důležité nabízet tuto aktivní a flexibilní pomoc tak, jak ji naši klienti potřebují.“ Na setkání v Praze se také hovořilo o možnosti výměny stávajícího vozidla v případě jeho opotřebení za nové s bezbariérovým přístupem. „Speciálně upravené vozidlo umožňující bezpečnou přepravu lidí s výrazně omezenou schopností pohybu by jistě přispělo k zlepšení kvality přepravy klientů. Vozíkářům takové vozidlo umožňuje jízdu přímo na jejich vozíku, nemusí složitě přeseďat na sedadlo, přepravují se bezpečně a s jistotou. Doposud nikdo speciálně upravené vozidlo pro přepravu vozíkářů na území našeho města neprovozuje. Poskytovatelé sociálních služeb přepravují klienty neu-

pravenými vozidly, sanitou nebo dopravu klienta zajišťuje rodina,“ uvedla vedoucí sociálního odboru. Existuje tedy šance, že bychom mohli mít do budoucna i v Českém Těšíně Charitní Taxík Maxík s bezbariérovou úpravou.

Mgr. Jana Rodáková, Odbor sociální
Ing. Monika Klimková, Charita Český Těšín
Foto: Mgr. Jana Rodáková

ZÁŘÍ

2021

MĚSTSKÁ KNIHOVNA

AKROPOL

ČÍTÁRNA A KAVÁRNA AVION

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ STŘEDISKO

STŘELNICE

KINO CENTRAL

SVČ AMOS

SPRÁVA ÚČELOVÝCH ZAŘÍZENÍ

MUZEUM TĚŠÍNSKA

ARCHEOPARK CHOTĚBUZ-PODOBORA

TĚŠÍNSKÉ DIVADLO

KULTURNÍ MĚSÍČNÍK

4.	ZÁŘÍ
Náměstí ČSA	
DOBOVÝ JARMARK aneb tramvaj před sto lety	
14:00 Slavnostní zahájení - sláva Č. Těšínu Kejklíři a komedianti aneb na rynku je zase veselo * Dantes - klobouky před sto lety * FLYINGBOYS * Móda starých plováren * Akrobacie na laně * Létařiči atleti * Polní pošta * Fotokoutek jako kdysi * Motokola * Dřevěný kolotoč pro děti * Dobytčí trh * Flašinetář	
18:00 Šlapeto - přehlídka šlágrů ze starých časů	

11.	ZÁŘÍ
Náměstí ČSA	
BURČÁKOBANÍ	
Těšit se můžete na pestrý hudební program - Górole, Blaf, Majerán, Petru Janů s kapelou Amsterdam, také na prodej burčáku a vína z Moravy a spoustu dalšího.	

24.	ZÁŘÍ
20:00 Jazzklub na Střelnici	
pinDUR	
Koncert kapely pinDUR z Českého Těšína hrající české a zahraniční poprockové hity.	

26.	ZÁŘÍ
17:00 - 21:00 KaSS „Střelnice“	
TĚŠÍNSKÁ TANČÍRNA	
Těšínská tančírna je určena pro milovníky tance, absolventy tanečních kurzů, manželské páry a přátelské dvojice. Vstupné: dospělí 100 Kč, studenti 50 Kč	

27. - 28.	ZÁŘÍ
10:00 - 17:00 KaSS „Střelnice“	
DĚTSKÝ BAZÁREK oblečení a obuv, hračky a příslušenství	
CHCETE NAKUPOVAT? Přijďte na Dětský bazárek, který proběhne v sále Kulturního a společenského střediska „Střelnice“. CHCETE PRODÁVAT? Nachystejte si věci, které chcete prodat a postupujte prosím dle návodu na kassct.cz.	

10. 9. - 8. 10.	ZÁŘÍ - ŘÍJEN
Galerie Půda	
SONIA RAMMER / výstava	
Kurátor výstavy Dáša Lasotová. Doprovodná akce 30. divadelního festivalu „Bez hranic“.	

1.	ŘÍJEN
18:30 Divadlo A. Dvořáka, Ostrava	
HUBIČKA / opera	
Zájezdové divadlo Odjezd v 17:00 ze stanoviště ČSAD v Českém Těšíně.	

ZÁJMOVÉ AKTIVITY

10. 9. - 27. 11.	TANEČNÍ KURZ pro GYMNÁZIUM J. BOŽKA
15:00 - 16:30 KaSS „Střelnice“	
Tradiční taneční kurz základního společenského tance, kterým provede taneční mistr pan Oton Hila a paní Mgr. Hana Legierská.	

23. 9. - 4. 12.	TANEČNÍ KURZ pro střední školy
16:00 - 17:30 KaSS „Střelnice“	
Tradiční taneční kurz základního společenského tance, kterým provede taneční mistr pan Oton Hila a paní Mgr. Hana Legierská.	

20. 9. - 13. 11.	TANEČNÍ KURZ pro manželské a přát. páry
20:15 - 21:15 KaSS „Střelnice“	
Taneční kurz základního společenského tance pro dospělé, kterým Vás provede Marek Swětík s partnerkou.	

20. 9. - 8. 11.	LATINO FIT VIII
19:15 - 20:00 KaSS „Střelnice“	
Kurz pro jednotlivce povede zkušený lektor a mistr latinsko-amerických tanců Marek Swětík! Kurz je zaměřen na hubnutí, tvarování těla a posílení problematických partií.	

každá středa	HOBBY DANCE
18:00 - 20:00 KaSS „Střelnice“	
Cena: 1 800 Kč/3 měsíce Výuka probíhá v období září - červen	

každé pondělí a úterý	MAŽORETKY SRDÍČKO
15:00 - 16:00 KaSS „Střelnice“	
Cena: 1 500 Kč/5 měsíců Ukázková hodina: 6. a 7. 9. v 16:00 Lektor: Ania Mlak	

každá středa	EXTERNO
18:00 - 20:00 KaSS „Střelnice“	
Amatérská taneční skupina Lektor: Jana Hollá	

každé úterý	MALOVÁNÍ PRO SENIORY IV
9:00 - 12:00 KaSS „Střelnice“	
Lektor: MgA. Tomáš Oslizlok termín kurzu: 7. 9. - 30. 11. Cena: 2 000 Kč/12 lekcí	

každý pátek	RELAXAČNÍ MALOVÁNÍ III
16:00 - 19:00 KaSS „Střelnice“	
Lektor: MgA. Tomáš Oslizlok termín kurzu: 3. 9. 2021 - 28. 1. 2022 Cena: 3 500 Kč/20 lekcí	

18. 9.	PORTRÉT AKRYLEM
9:00 - 15:00 KaSS „Střelnice“	
Lektor: MgA. Tomáš Oslizlok Cena: 1 500 Kč	

9. 10.	MALBA AKRYLEM NA RŮZNÉ MOTIVY
9:00 - 17:00 KaSS „Střelnice“	
Lektor MgA. Tomáš Oslizlok Cena: 1 500 Kč	

2x měsíčně v úterý	FOTOKROUŽEK
16:30 - 18:30 KaSS „Střelnice“	
Cena: 900 Kč/10 měsíců Lektor: Mgr. Marek Džupin	

každé pondělí	PS SLEZAN
17:30 - 20:00 KaSS „Střelnice“	
PS Slezan přijme do svých řad zájemce o sborový zpěv do všech hlasových skupin. Sbor má dlouholetou tradici a v repertoáru má skladby od klasiky po jazz. Sbormistryně: Kamila Kurníková	

1x MĚSÍČNĚ	KRAV MAGA
KaSS „Střelnice“	
1x měsíčně vždy v sobotu v dopoledních hodinách. Konkrétní termíny prosím sledujte na našich webových stránkách KaSS „Střelnice“. Lektor: Radim Sládek Vstupné: 100 Kč	

každé úterý a středa	JÓGA S ANDREOU
17:00 - 18:00 KaSS „Střelnice“	
Lektorka: Bc. Andrea Branná Od září každé úterý od 17:00 a středu od 18:00 hodin. Vstupné: 100 Kč jednorázově nebo permanentka 800 Kč/10 lekcí	

* změna programu vyhrazena

od 2. 9.

ATLAS PTÁKŮ

Drama, Česko / Slovinsko / Slovensko, 2021, 92 min.

od 2. 9.

ZHOUBNÉ ZLO

Horor / Thriller / Mysteriózní, USA, 2021, titulky

od 2. 9.

AFTER: TAJEMSTVÍ

Drama, USA, 2021, titulky

od 9. 9.

JEDINĚ TEREZA

Komedie / Romantický, Česko, 2021, 100 min.

od 9. 9.

CESTA DOMŮ

Komedie / Romantický, Česko, 2021

od 16. 9.

MIMI ŠÉF: RODINNÝ PODNIK

Animovaný / Komedie / Rodinný, USA, 2021, dabing

od 16. 9.

DUNA

Dobrodružný / Sci-Fi, USA, 2021, titulky

od 16. 9.

VENOM 2: CARNAGE PŘICHÁZÍ

Akční / Sci-Fi / Thriller, USA, 2021

od 23. 9.

ZBOŽŇOVANÝ

Komedie / Drama, Česko, 2021

od 23. 9.

HOTEL TRANSYLVÁNIE: TRANSFORMÁCIE

Animovaný / Dobrodružný / Komedie, USA, 2021, dabing

od 30. 9.

NENÍ ČAS ZEMŘÍT

Akční / Dobrodružný / Krimi, Velká Británie / USA, 2021, 163 min., titulky

ZÁŘÍ
2021

AKROPOL

AKTIVITY ROZUM POHYB LIDÉ

Aktivity pro seniory Klubu AKROPOL organizuje Městská knihovna, Domov pro seniory, Městský úřad (Odbor sociální péče, Odbor školství a kultury), Klub přátel výtvarného umění, TRIANON z.s., KaSS, Charitní centrum pro seniory, Slezská diakonie.

Členem Klubu AKROPOL se může stát každý občan Českého Těšína seniorského věku. Průkaz člena je možno obdržet v Městské knihovně Český Těšín, na Ostravské ul.

POZOR!!! Stále probíhá výměna stávajících průkazek na rok 2021-2022!

AKCE*

PŘIPRAVUJEME OD ŘÍJNA*

01 STŘEDA MĚSTSKÁ KNIHOVNA ČESKÝ TĚŠÍN 14:00

Městská knihovna
OSTRAVSKÁ UL.

KLUBOVÁ STŘEDA KPVU

Vstupné: zdarma

Klubové setkání – promítání DVD z cest klubu, promítání filmů o umění a umělcích. Pořádá Klub přátel výtvarného umění.

08 STŘEDA **CSS ČT** 15:00

Komunitní centrum Mojská

UVÍTÁNÍ ČLENŮ KLUBU SENIORŮ PŘI CENTRU SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ČESKÝ TĚŠÍN, p.o. V NOVÝCH PROSTORÁCH V KOMUNITNÍM CENTRU MOJSKÁ

Vstupné: ZDARMA

Členové klubu seniorů budou přivítáni v nových prostorách, kde budou moci trávit svůj volný čas. Akce za přítomnosti vedení města a obou organizací bude doprovázena programem a občerstvením...

Bližší informace:

Mgr. Bc. Ďurčecová Jarmila
724 865 928 (za CSS ČT)
Mgr. Kaczmarczyková Zuzana
776 774 610 (za KC Mojská)

15 STŘEDA MĚSTSKÁ KNIHOVNA ČESKÝ TĚŠÍN 15:00

Městská knihovna
OSTRAVSKÁ UL.

LITERÁRNÍ KAVÁRNA
NEJEN PRO SENIORY

Vstupné: ZDARMA

Vzpomínky na léto. Posezení u kávy s dobrou knihou.

17 PÁTEK 10:00

EXKURZE VE FINIDRU

Vstupné: ZDARMA

Prohlídka provozoven tiskárny. Bude se konat v případě příznivých podmínek. Pořádá Klub přátel výtvarného umění.

21 ÚTERÝ **„AVION“** 17:00
ČITÁRNA A KAVÁRNA

Čítárna a kavárna AVION

BÁSNÍK A BOUŘLIVÁK
PAVEL KUBISZ

Vstupné: ZDARMA

Beseda.

Prezentace odborné literárněvědné práce doc. PhDr. Libora Martinka, Ph.D. Paweł Kubisz, Monografie, která je věnována polskojazyčnému těšínskému spisovateli, jenž jako první přesáhl rozměr regionálního písemnictví kraje.

Městská knihovna
SLOVENSKÁ UL.

X. ROČNÍK VIRTUÁLNÍ
UNIVERZITY TŘETÍHO
VĚKU, zimní semestr

Vzdělávací cyklus přednášek pro seniory.

Organizační garant:

Provozně ekonomická fakulta ČZU v Praze

Bližší informace a přihlášky:

tel.: 558 741 548

e-mail: svibice@knihovnatessin.cz

MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN

www.knihovnatessin.cz
studovna@knihovnatessin.cz
tel.: 558 746 950

* Změna programu vyhrazena.

ZÁŘÍ
2021

Program **Městské knihovny** *a Čitárny a kavárny AVION*

AKCE*

03 **„AVION“** 16:30
PÁTEK CÍTARNA A KAVÁRNA

Čitárna a kavárna Avion

MARTA BOCEK – KŘEST POEZIE

Vstupné: zdarma

Literární salon. Křest básnické sbírky Marty Bocek. O hudební doprovod se postará Darina Krygiel. Pořádá Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki ve spolupráci s Městskou knihovnou Český Těšín.

13 **„AVION“** 17:00
PONDĚLÍ CÍTARNA A KAVÁRNA

Čitárna a kavárna Avion

DYSKUSIJNY KLUB CZYTELNIKÓW

Vstupné: zdarma

Klub jest skierowany do wszystkich miłośników czytania, którzy chętnie wymieniają się z innymi czytelnikami opiniami na temat przeczytanej książki.

15 15:00
STŘEDA

Městská knihovna OSTRAVSKÁ UL.

LITERÁRNÍ KAVÁRNA NEJEN PRO SENIORY

Vstupné: zdarma

Vzpomínky na léto. Posezení u kávy s dobrou knihou.

16 **„AVION“** 17:00
ČTVRTEK CÍTARNA A KAVÁRNA

Čitárna a kavárna Avion

THAJSKO – RÁJ NA ZEMI... POJĎTE SI HO S NÁMI UŽÍT

Vstupné: 40 Kč

Přednáška v rámci cyklu Cesty blízké i daleké. Informatik a cestovatel Adam Zbijowski bude vyprávět o krásách tajuplného Thajska.

21 **„AVION“** 17:00
ÚTERÝ CÍTARNA A KAVÁRNA

Čitárna a kavárna Avion

BÁSNÍK A BOUŘLIVÁK PAVEL KUBISZ

Vstupné: zdarma

Beseda. Prezentace odborné literárněvědné práce doc. PhDr. Libora Martinka, Ph.D. Paweł Kubisz. Monografie, která je věnována polskojazyčnému těšínskému spisovateli, jenž jako první přesáhl rozměr regionálního písemnictví kraje.

23 **„AVION“** 11:00
ČTVRTEK CÍTARNA A KAVÁRNA

Čitárna a kavárna Avion

SPISOVATELÉ DO KNIHOVEN – VIKTOR ŠPAČEK

Vstupné: zdarma

Setkání s básníkem, prozaikem a výtvarníkem Viktorem Špačkem. Akce v rámci projektu Spisovatelé do knihoven Asociace spisovatelů.

29 **„AVION“** 17:00
STŘEDA CÍTARNA A KAVÁRNA

Čitárna a kavárna Avion

TA GRUPA – PÍSNĚ Z ČERNOBÍLÉHO PLÁTNA

Vstupné: zdarma

Koncert komorního pěveckého souboru. Pořádá MK PZKO Český Těšín – Sídliště ve spolupráci s Městskou knihovnou Český Těšín.

MěK Ostravská ul.,
tel. 558 746 950

MěK Havlíčkova ul.,
tel. 558 711 147, 558 741 548

MěK Slovenská ul.,
tel. 558 741 548, 558 712 935

KaSC Dolní Žukov
tel. 558 712 058

www.knihovnatesin.cz
www.facebook.com/knihovnatesin/

MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN

VÝSTAVY

03.09.–30.09. „AVION“
CÍTARNA A KAVÁRNA

Čitárna a kavárna Avion

HRANICE / GRANICA

Vstupné: zdarma

Multižánrový projekt, složený z aktivit uměleckých, kulturních i občanských. Cílem je propojení Českého Těšína a Cieszyna v jeden kulturně-společenský celek. Projekt realizuje spolek EducationTalentCulture z Českého Těšína za finanční podpory města Český Těšín.

08.09.–29.10. MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN

Městská knihovna SLOVENSKÁ UL. MINIGALERIE NA PLOTĚ

STANISLAV ČAJKA – TĚŠÍNSKÉ BESKYDY

Vstupné: zdarma

Těšínský rodák představí své obrazy, které jsou inspirovány přírodou v mnoha jejich podobách a převlecích. Vernisáž se uskuteční ve středu 8. 9. v 17:00.

PRO DĚTI

17 13:00–16:00
PÁTEK MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN

Městská knihovna HAVLÍČKOVA UL.

POKLADY Z TĚŠÍNSKÉ TRUHLY – POZNÁVACÍ WORKSHOPY PRO DĚTI

Vstupné: zdarma

Odpoledne plné regionálních hádanek, poznávaček a soutěže.

* Změna programu vyhrazena. Program se může doplnit, změnit, vše závisí na aktuálních vládních nařízeních kvůli covidové situaci.

ČITARNA A KAVÁRNA AVION, Hlavní tř.,
tel. 558 711 961, www.nolva-tesin.cz
www.facebook.com/avionceskytesin/

„AVION“
CÍTARNA A KAVÁRNA

13., 27.09. 16:00
PONDĚLÍ

Městská knihovna HAVLÍČKOVA UL.

KREÁČEK

Vstupné: zdarma

Výtvarný workshop pro děti. Zářijové barvičky zabaví dětské ručičky.

27 10:00
PONDĚLÍ MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN

Městská knihovna HAVLÍČKOVA UL.

BOOKSTART – S KNÍŽKOU DO ŽIVOTA, KLUB „MEDVÍDĚ“

Vstupné: zdarma, rezervace míst nutná.

Pro rodiče s dětmi do 3 let. Čtení, hry, tvoření a aktivity pro nejmenší. Informace, rady pro rodiče.

16.–21.09. MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN

Městská knihovna SLOVENSKÁ UL.

PĚŠKY, BĚŽKY, KOLEČKO

Soutěž pro dětské čtenáře v rámci Evropského týdne mobility. Jak cestovat ve městě rychleji a dál a přitom nenitit planetu? To se dozvíš v dětském oddělení knihovny na Slovenské.

01.–30.09. MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN

Městská knihovna SLOVENSKÁ UL.

S KNIHOU POD LAVICÍ

V září začíná škola a s ní i dlouhé přestávky. Zkus vyměnit mobil za vtipnou knížku a zasmát se se svými kamarády. Najdeš ji u nás, v knihovně na Slovenské.

4. 9. Burza zájmových útvarů

4. 9., 09:30–13:00, Pink aréna SVČ Amos

Budete mít možnost shlédnout ukázky z naší činnosti a podívat se na kroužky, které jsme pro vás na letošní školní rok připravili. K dispozici vám budou i externí pracovníci, kteří vám rádi odpoví na vaše dotazy, dětem dají prostor vyzkoušet si vybranou činnost. Přijďte a ptejte se na vše, co vás zajímá! **Vstupné: zdarma, poslední vstup: 12:00 hod.**

XX. Poklady z těšínské truhly / XX Skarby z cieszyńskiej trówy

17. 9. — 19. 9., Český Těšín — Cieszyn

17. 9. | pátek

Poklady z těšínské truhly | 13:00–16:00, MěK, pobočka ul. Havlíčkova

Odpoledne plné regionálních hádanek, poznávaček a soutěží. Kontakt: tel: 558 731 805

Koník z Dalarny | 13:00–17:00, Historická budova Muzea Těšínska, ul. Hlavní

Co má společného Švédsko a město Těšín? Odkud se vzalo těšínské kvítko a jakou barvu mají dalarnští koníci? Přijďte se dozvědět i další zajímavosti ze severské země a přijďte taky vyrábět. Výtvarná dílna pro mládež. Vstup zdarma.

Slavnostní zahájení Truhly | Uroczyste otwarcie Trówy | 19:00, Zamek, Wzgórze Zamkowe

Otevření Truhly za přítomnosti vedení obou měst, koncert kapely Wałasi, vzpomínky na Truhlu, gardenparty.

18. 9. | sobota

Tajemství starých Slovanů | 9:00, Hradiště–Chotěbuz

Edukační program pro děti od 7 let. Odjezd společným autobusem v 8:30 ze stanoviště. Přihlášky nejpozději do 15. 9. písemně na e-mail: sarka.klimoszova@svcamos.cz, **pozor! Omezený počet míst!** Akce je zdarma.

U nás lidově | 15:00–18:00, Zahrada SVČ Amos /Pink aréna SVČ Amos

Zahradní slavnost – vystoupení Slezanek, Bukón, Bezmiana, Rajwach, umělecké a řemeslné stánky, workshopy pro děti i dospělé, dětské atrakce – jízda na konících, farmářská cesta aj.

Tramvaj Cieszyński wrócił! | Těšínská tramvaj se vrátila! 15:00–18:00, Zahrada SVČ Amos

Výstava, která vznikla v rámci česko–polského mikroprojektu, který realizoval spolek Člověk na hranici ve spolupráci s nadací Lokalsi (www.cloveknahranici.eu).

19. 9. | neděle

Těšínský jarmark řemesel | Cieszyński Jarmark Rzemiosła | 10:00–18:00, ul. Głęboka

Vystoupení lidových kapel a souborů | 10:00–18:00, Wzgórze Zamkowe

Řemeslné workshopy | Warsztaty Rzemieślnicze | 11:00–16:00, Wzgórze Zamkowe, ul. Głęboka

Ukázka pečení tradičního štrúdlu a vyhodnocení soutěže | 15:00, Wzgórze Zamkowe

Ekumenické setkání | Spotkanie ekumeniczne | 18:00, Rotunda św. Mikołaja i św. Wacława

Opava a okolí | 8:00 odjezd z autobusového stanoviště v ČT

Zájemci se hlásí písemně na e-mail: sarka.godulova@svcamos.cz nejpozději do 15. 9., výše vstupného 200 Kč/osoba (jízdné a průvodce).

Výstava plakátů | 15. 9.–10. 10. 2021

Doprovodná akce jubilejního 30. ročníku Mezinárodního divadelního festivalu BEZ HRANIC/BEZ GRANIC, který proběhne v termínu od 30. 9. do 10. 10. 2021 (www.borderfestival.eu).

17. 9.

19. 9.

ZÁŘÍ 2021

!! Formát konání akcí se odvíjí dle aktuálních vládních epidemiologických opatření !!

20. 9.

24. 9.

Informační schůzky zájmových útvarů

20. 9. — 24. 9., SVČ Amos

V průběhu týdne mohou zdarma rodiče s dětmi a zájemci navštívit vybraný kroužek, zjistit konkrétní informace týkající se činnosti v ZÚ a rozhodnout se pro přihlášení. Schůzky budou probíhat ve dnech, časech a místech uvedených na webové stránce SVČ Amos pod příslušným kroužkem.

TĚŠÍNSKÉ
DIVADLO

ČESKÁ SCÉNA
+420 734 263 918 / obchodni@tdivadlo.cz
SCENA POLSKA
+420 604 616 330 / scenapolska@tdivadlo.cz
BAJKA
+420 725 781 299 / bajka@tdivadlo.cz

www.tdivadlo.cz

Šumař na střeše otevře novou divadelní sezonu České scény

Legendární muzikál měl svou premiéru v New Yorku v roce 1964 a byl ověnčen řadou ocenění. Hovoří se v něm o síle tradic, lásce, rodině, potřebě tolerance a aktuální je dodnes.

Děj vypráví příběh chudého židovského mlékaře Tovjeho, který žije se svou manželkou a dcerami v jedné ukrajinské židovské komunitě. Vše v jeho životě se točí kolem rodiny a zažitých židovských tradic. Avšak největší starostí je dobře provdat jeho dcery a zajistit jim lepší budoucnost. Proto se společně s dohazovačkou snaží dcerám najít vhodné ženichy. Ale ony poruší tradici a muže svých srdcí si najdou samy. Příběh je zasazen do Ruska počátku 20. století, do období velkých antisemitských pogromů. Tovje i jeho blízcí musejí nakonec opustit své domovy a jít vstříc nejistým osudům. Jako předloha k muzikálu posloužily povídky židovského spisovatele Šoloma Alejchema. Muzikál proslavil nejen jeho silný příběh, ale i slavné melodie, k nimž jistě patří Tradice, Kdybych já byl Rotchild a další.

Společný projekt České scény a Polské scény

Režie: Petr Kracik

Premiéra: 5/6/2021, 17:30, Těšínské divadlo

Termíny repríz: www.tdivadlo.cz/ceska-scena

Skrzypek na dachu otworzy nowy sezon teatralny Sceny Polskiej

Premiera legendarnego musicalu odbyła się w Nowym Jorku w 1964 roku, otrzymał wiele nagród. Mówi o sile tradycji, miłości, rodzinie i potrzebie tolerancji, i aktualny jest nadal.

To historia ubogiego żydowskiego mleczarza Tewji. Jego największym zmartwieniem jest dobrze wydać za mąż swoje córki i zapewnić im w ten sposób życie lepsze, niż było jego. Dlatego wspólnie za swatką stara się znaleźć odpowiednich narzeczonych dla swoich córek. Lecz córki sprzeniewierzą się tradycji i chcą wyjść za mąż z miłości. Akcja rozgrywa się w Anatewce, miasteczku na terenie rosyjskiej Ukrainy, na początku XX wieku, w czasie pogromów. Tewje i jego najbliżsi muszą w końcu opuścić swoje domy i wyruszyć naprzeciw niepewnej przyszłości. Historia jest luźno oparta na powieści „Dzieje Tewji Mleczarza” autorstwa żydowskiego pisarza Szoloma Alejchema. Musical, oprócz niezwykle mądrej i porywającej za serce historii, rozstawiły również słynne piosenki, takie jak Tradycja, Gdybym był bogaty i inne.

Wspólny projekt Sceny Polskiej i Sceny Czeskiej

Reżyseria: Petr Kracik

Premiera: 4/9/2021, 17:30, Teatr Cieszyński

Termíny kolejnych spektakli: www.tdivadlo.cz/scena-polska

VSTUPENKY / PŘEDPLATNÉ / DÁRKOVÉ POUKAZY
• SKVĚLÝ DÁREK •

PRODEJNÍ MÍSTA

POKLADNA NA NÁMĚSTÍ ČSA V OTEVÍRACÍ DOBĚ

POKLADNA V DIVADLE

ON-LINE

HODINU PŘED PŘEDSTAVENÍM

www.tdivadlo.cz

BILETY / ABONAMENTY / KARTY PODARUNKOWE
• WSPANIAŁY PREZENT •

MIEJSCA SPRZEDAŻY

KASA NA RYNKU ČSA

KASA W TEATRZE

ON-LINE

W GODZINACH OTWARCIA

GODZINĘ PRZED SPEKTAKLEM

www.tdivadlo.cz

ČOKOLÁDOVÁ TRETRA počtvrté v Českém Těšíně

20. července se konal již čtvrtý ročník Čokoládové tretre v Českém Těšíně. I přes hrozbu deště se počasí nakonec ukázalo pro běžecké závody ideální, a to možná i díky paní starostce Českého Těšína, která společně s dětmi při zahajovacím proslovu odehnala dešťové mraky. Tento ročník běžeckého závodu byl velmi úspěšný, zúčastnilo se bezmála 150 nadšených dětí různých věkových kategorií za přítomnosti rodičů, sourozenců, prarodičů i dalších diváků. Soutěžilo se v šesti věkových kategoriích, kdy nejmladší účastníci startovali v náruči svých rodičů v závodu na **30 metrů**. Následoval běh

na **60 metrů** batolat a předškoláků. Batolata zvládla trať s pomocí rodičů za ruku, předškoláci poté již běželi jako ostřílení závodníci a nejlepší tři z kategorie děvčat i chlapců po běhu hrdě vystoupali na stupně vítězů.

Poté přišly na řadu starší děti ve věku 6 – 11 let, na které čekaly postupové disciplíny – tratě o 100, 200 a 300 metrech a hod raketkou. Všechny děti byly v cíli odměněny sladkou cenou v podobě bonbónů Pedro, medaili a diplom získaly vždy první tři nejlepší časy v dané kategorii dívek a chlapců. Závodníci s nejlepšími časy v postupových disciplínách obdrželi navíc vstupenku na finále Čokoládové tretre, které se koná 21. září 2021 v Ostravě.

Patronem letošního ročníku se stal velmi úspěšný atlet **Jiří Mužík**, halový mistr Evropy, více-mistr Evropy, český rekordman, dvojnásobný olympionik, jehož specializací byl běh na 400 metrů a 400 metrů překážek. V průběhu celého odpoledne předával dětem medaile a diplomy, rozdával podpisy i úsměvy.

Všem finalistům blahopřejeme, dětem děkujeme za účast a jejich doprovodu za podporu a skvělou atmosféru. Protože jak se říká: není důležité vyhrát, ale zúčastnit se. Těšíme se na příští rok!

Sportovní akce v září

12. 9. 2021 Závody na inline bruslích

15:00 – 18:00 Sportovní areál Frýdecká
Zveme nejen děti, ale i jejich rodiče na třetí ročník závodů v inline bruslení. Děti budou rozděleny dle věkových kategorií a čeká je soutěžení v různých disciplínách jako závod na jedno kolo, štafeta, slalom a další dovednosti. Prezentace je do 14:45 hod. Pro rychlejší průběh registrace jsou vítány přihlášky předem – jméno a věk závodníka na e-mail info@suzct.cz nebo Facebook SÚZ.

25. 9. 2021 Nohejbalový turnaj trojic

9:00 – 13:00 Sportovní areál Frýdecká
Nohejbaloví nadšenci se mohou opět těšit na pravidelně konající se turnaj trojic ve sportovním areálu Frýdecká. Dle počtu přihlášených týmů bude stanoven systém turnaje, a to ve skupinách a poté budou následovat boje o medaile. Přihlášky s názvem týmu zasílejte na e-mail info@suzct.cz nebo prostřednictvím Facebooku SÚZ.

Další informace k těmto akcím naleznete na našich webových stránkách www.suzct.cz.

Budeme se těšit na vaši účast!

MUZEJNÍ NOC

18. ZÁŘÍ 2021

Historická budova Muzea Těšínska

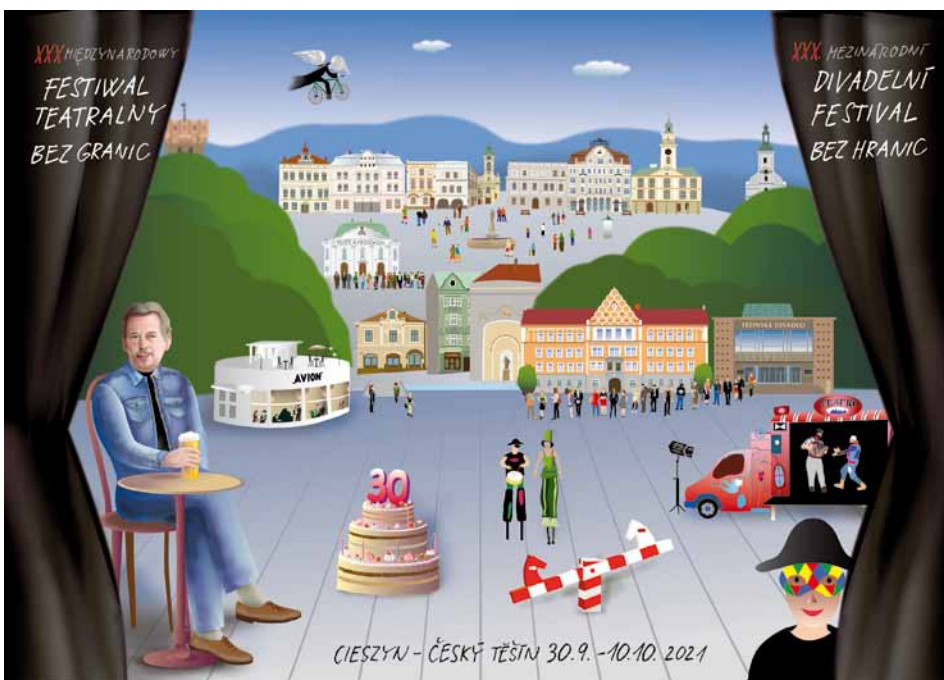
**Hlavní třída 115/15
Český Těšín
+420 558 711 866
ceskytesin@muzeumct.cz**

Třicátý ročník Mezinárodního divadelního festivalu BEZ HRANIC/BEZ GRANIC

Český Těšín/Cieszyn – Koktejl radosti, napětí i adrenalinu slibuje třicátý ročník mezinárodního divadelního festivalu BEZ HRANIC/BEZ GRANIC, který se letos, po vynucené roční covidové pauze, uskuteční v našich městech na přelomu září a října. Diváci se mohou těšit na nevšední divadelní zážitky, které přivezou do města nad Olší prestižní české, polské, slovenské i maďarské soubory.

„Festival se uskuteční v termínu 30. září až 10. října 2021. Pozvání přijali mimo jiné i významné české divadelní domy. Diváci se mohou například těšit na nejnovější představení pražského souboru Cirk La Putyka Runnes, které tradičně nabídne nevšední spojení akrobacie a novodobého cirkusu. Pozvání přijalo také známé brněnské divadlo Husa na provázku, které se představí s oceňovaným představením režiséra Jiřího Havelky *Gadžové jdou do nebe*, či Městská divadla pražská, která se zdejšímu publiku předvedou se svěží a neotřelou inscenací *Tesla*,“ informují pořadatelé, kterými jsou spolek Člověk na hranici z Českého Těšína a Solidarity Polsko-Česko-Slovenská se sídlem v Cieszyně. Dvě svá představení festivalového publiku předvede také Těšínské divadlo a zahraje i loutková scéna Bajka. V programu nechybí ani významná představení polských divadel a své zastoupení má i slovenská a maďarská divadelní scéna. „*Bohatý doprovodný program nabídne koncerty, diskuse, výstavy a divadelní lekce. Věříme, že si z naší nabídky živé kultury vybere každý. Těšíme se na setkání se všemi,*“ říkají organizátoři. Bližší a detailní informace naleznou zájemci v průběhu září na festivalovém webu www.borderfestival.eu, včetně odkazu na online prodej vstupenek na jednotlivá představení a na webových stránkách www.cloveknahranici.eu.

Mgr. Petra Slováček Rypienová

Pohlednice festival 2021 - autor Ladislav Szpyrc

Foto: Husa na provázku - představení *Gadžové jdou do nebe* - z tiskových materiálů uvedených na webu divadla www.provazek.cz

30. Mezinárodní divadelní festival BEZ HRANIC
30. Międzynarodowy Festiwal Teatralny Bez Granic

Český Těšín/Cieszyn 30.09.-10.10.2021

www.borderfestival.eu | www.cloveknahranici.eu

Foto: Cirk La Putyka - představení *Runnes* - Lukáš Bíba, Jiří Šeda

Století českého gymnázia v Českém Těšíně (5. část)

LÉTA NADĚJE A ZKLAMÁNÍ

Na počátku 60. let došlo v našem školství opět k dalším změnám. Dne 23. dubna 1960 bylo přijato vládní usnesení o bezplatném poskytování učebnic a školních potřeb pro žáky, ale praxe, jak se ukázalo v následujících letech, byla jiná, neboť jich bylo na našem socialistickém trhu nedostatek.

Chystala se však další změna. Již od roku 1959 byly pokusně zaváděny tzv. dvanáctileté školy a dne 15. prosince 1960 schválilo Národní shromáždění nový školský zákon o soustavě výchovy a vzdělávání, kdy s účinností od 1. září 1961 došlo k rozdělení původní jedenáctiletky na základní devítiletou školu (ZDŠ) pro 1. až 9. třídu a výběrovou tříletou střední všeobecně vzdělávací školu (SVVŠ) ukončenou maturitní zkouškou. Jedenáctiletky tedy vydržely pouhých sedm let. Ve srovnání se zaváděním jedenáctiletých v roce 1953 probíhala tato reforma daleko volnějším tempem.

V našem prostředí zůstaly obě školy nadále pod jednou správou. Celkem se jednalo o 15 tříd ZDŠ a 5 tříd SVVŠ, celkem 660 žáků. K oddělení obou škol (ZDŠ a SVVŠ) došlo 1. října 1963, ředitelem SVVŠ zůstal RNDr. Bedřich Hustý, dosavadní zástupkyně Anna Kotmelová se stala ředitelkou ZDŠ. Od 1. ledna 1964 pak došlo k rozdělení inventáře, přičemž správa budovy, provozní zaměstnanci a zaměstnanci školní kuchyně přešli pod správu ZDŠ, resp. jejího zřizovatele Městského národního výboru v Českém Těšíně. Zřizovatelem SVVŠ se stal Krajský národní výbor, který však odmítl správu budovy převzít z důvodu většího počtu žáků na ZDŠ. Po tomto dělení zůstalo na SVVŠ pouze 8 kmenových učitelů včetně ředitele a 5 tříd o celkovém počtu 154 studentů. Jejich počet však v následujících letech rostl.

V rámci různých typů středních škol, mj. i SVVŠ, mělo docházet k jejich sbližování a k propojování výuky s praxí. Zákon sice uváděl, že jedním z hlavních cílů střední všeobecně vzdělávací školy má být příprava ke studiu na vysoké škole, SVVŠ však měla poskytnout i základy odborného vzdělání. Brzy se však ukázalo, že tato koncepce je příliš náročná a od roku 1964 se začal snižovat počet hodin věnovaných vý-

RNDr. Bedřich Hustý, ředitel gymnasia, JSŠ a SVVŠ v letech 1946–1967.

robní praxi. Došlo tedy i k úpravě předmětu Základy výroby. Teorii a praxi vykonávali studenti v Autoopravně Tatra v Českém Těšíně, v místní opravně elektromotorů, v československé mlékárně, komunálním zahradnictví, později na školním statku střední zemědělské školy a nakrátko v elektrotechnických dílnách Třineckých železáren. Nejdelší a nejkvalitnější spolupráce byla s Autoopravnou Tatra, která se od roku 1963 stala patronátním závodem školy. Pak si tuto funkci na krátký čas vzal na starost technický odbor Třineckých železáren, a to od školního roku 1966/1967. Tuto úlohu však plnil omezeně. Od 1. října téhož roku převzal správu budovy školy Krajský národní výbor, o rok později i technicko ekonomický personál, ale školní jídelna nadále zůstávala v rukou Městského národního výboru v Českém Těšíně.

Původně byly jednotlivé třídy SVVŠ podle zaměření děleny na základní, matematicko-fyzikální a chemicko-biologické, od školního roku 1965/1966 pak byly změněny na humanitní

a přírodovědné. Toto dělení pak platilo pro nově vzniklá čtyřletá gymnázia.

V 60. letech se rovněž dařilo, v některých případech s velkými obtížemi, řešit alespoň částečně technicko ekonomické zabezpečení a vybavení školy. Na jaře 1963 došlo k dostavbě skleníku a biologické pracovny, v následujícím roce bylo zavedeno teplovodní ústřední vytápění školní družiny a ředitelského bytu, ve školním roce 1965/1966 byla zřízena jazyková učebna a fyzikální laboratoř, ve školním roce 1966/1967 byl proveden nátěr střešy a došlo k výměně okapů, došlo k rekonstrukci kotelny a k výměně okenních tabulí. Sborovna byla oddělena od ZDŠ, ředitelna přenesena do části prostoru bývalého ředitelského bytu a následně v roce 1970 vznikla chemická laboratoř. Zvýšilo se vybavení audiovizuálními pomůckami, zlepšila se i dostupnost učebnic. Postupně vznikaly učitelské kabinety. Paradoxně ale ve třídách nadále neexistovala umyvadla s tekoucí vodou.

Škola rovněž žila bohatým kulturním a sportovním životem. Už od konce 50. let zde zásluhou profesora Havláška fungoval divadelní kroužek, následně vzniklo Divadélko hudby a poesie, ve školním roce 1962/1963 byly založeny hudební skupina Mars a estrádní soubor Štěňata. Vyvrcholením jejich činnosti byl školní rok 1963/1964, kdy Divadélko hudby a poesie a skupina Mars postoupili na krajskou přehlídku v Olomouci. Ve stejném roce došlo k vydávání studentského časopisu Kaktus a činnost zahájil nový školní orchestr.

Od druhé poloviny 60. let bylo možno zaznamenat určité politické uvolnění. V dějepise se začala přehodnocovat 2. světová válka, Slovenské národní povstání a první léta „budování socialismu“, tedy počátek 50. let. Zvýšil se počet volitelných předmětů. Začaly se organizovat exkurze na výstavy a veletrhy v Brně, Olomouci a Ostravě. Uskutečnily se dva zájezdy do Maďarska. Zcela nově se realizovaly návštěvy vysokých škol, zejména Pedagogické fakulty v Ostravě, Vysoké školy baňské, Vysoké školy dopravní v Žilině a univerzit v Brně a Olomouci. Zvýšil se počet návštěv divadelních představení, a to nejen československých, nově pak filmo-

Práce na školním pozemku – duben 1961.

Chmelová brigáda v roce 1961.

Jiráskova Lucerna v podání školního souboru Divadélko hudby a poesie v roce 1963.

vých představení, ve školním roce 1966/1967 vznikl na škole Klub přátel filmového umění. Větší míru osobní aktivity projevovali sami studenti. Z jejich podnětu byl ve školním roce 1964/1965 založen Klub mladých při domě pionýrů a mládeže a v roce 1965 se poprvé konal ve městě studentský majáles. V oblasti tělesné výchovy a sportu se začaly vedle doposud tra-

ných uchazečů o studium. Navíc v této době dávali rodiče obecně přednost umístit své děti na střední odbornou školu. Nezáměr o všeobecné vzdělání se pak projevil poklesem studijní úrovně nově přijatých žáků.

Na počátku roku 1968 v souvislosti s celkovým politickým a společenským uvolněním se začalo uvažovat o obnově osmiletých gym-

Taneční v roce 1965.

Nový politický kurs, zvaný normalizace nebo konsolidace, se projevil již koncem následujícího školního roku. Nakonec v srpnu 1969 došlo ke změně na postu ministra školství, kdy proreformní Vilibald Bezdička (pozdějšího signatáře Charty 77) vystřídal konzervativní Jaromír Hrbek. Tehdy stranické orgány na úrovni měst a okresů ustavily komise, které začaly s prověr-

První absolventi čtyřletého gymnázia 1968–1972.

dičních kolektivních sportů a nácviků spartakiád více preferovat sporty individuální, zvláště lehká atletika, tenis a stolní tenis.

V roce 1967 došlo k personálním změnám ve vedení školy, kdy od 1. září odešel po 21 letech do důchodu dosavadní ředitel RNDr. Bedřich Hustý a na jeho místo nastoupil Jiří Karas, který doposud působil jako ředitel na SVVŠ v Karvině. V této době byl ustálen počet tříd na 9 s celkovým počtem 264 studentů. Na škole působilo 17 pedagogů včetně ředitele.

Ve stejném roce byl zahájen pokus s tzv. týmovým vedením. Pro úsek jazyků byl jmenován prof. Havlásek, pro oblast přírodních věd prof. Urban a pro společenské předměty ředitel Karas. Tento pokus byl řízen ministerstvem, ale během velmi krátké doby se neosvědčil.

Značně nepříjemnou situaci způsobilo naší škole vedení Třineckých železáren se svou iniciativou přenést SVVŠ z Jablunkova do Třince. To se mu po osobní intervenci na ministerstvu školství v srpnu 1968 podařilo. Od nového školního roku byly zřízeny dva první ročníky čtyřletého gymnázia v Třinci, ročníky SVVŠ setrvaly v Jablunkově až do roku 1970. Tato skutečnost znamenala pro naši školu zúžení obvodu mož-

nází, ale nakonec zvítězila myšlenka otevřít gymnázia čtyřletého typu. Ve školním roce 1968/1969 se naší škole podařilo stávající počet 9 tříd udržet a otevřít dvě třídy SVVŠ a 1 třídu čtyřletého gymnázia. Název školy se změnil na Gymnasium v Českém Těšíně, ale změnila se i skladba studentů, přibýlo děvčát a těch, kteří dále nechtěli pokračovat ve studiu na vysoké škole. Stačilo jim absolvovat následující nástavbu nebo nastoupili přímo do zaměstnání. To se samozřejmě odrazilo v jejich studiu a např. i nezájmem o soutěže a olympiády.

Celý tento školní rok byl v celé společnosti poznamenán kritikou dosavadního vývoje země od února 1948. Také na studenty tato atmosféra silně zapůsobila, zvláště v souvislosti s politickým uvolněním v době Pražského jara, ale i s následnou srpnovou okupací a se sebeupálením Jana Palacha. Během roku 1968 došlo k rozpadu Československého svazu mládeže, který na naší škole nahradily třídní samosprávy. Do nově vzniklé Unie středoškolačů a učňů (USU) zastřešené Federální radou dětských a mládežnických organizací vstoupilo asi 80 studentů školy.

Vše se však změnilo nástupem Gustáva Husáka do funkce prvního tajemníka KSČ v dubnu 1969.

Absolventi SVVŠ 1964–1967.

kou nejdříve vedoucích pracovníků ve školství a později všech učitelů ve službě. V souvislosti s těmito čistkami bylo nuceno ze školství odejít cca. 20 % pedagogů. Na naší škole ke kádrovým změnám naštěstí nedošlo, ale tato doba výrazně poznamenala přípravu oslav 50. výročí jejího založení. Nastalo nové a v mnoha případech i smutné období, poznamenané normalizační „šedí“. Naštěstí se i v této době našlo dostatek nadšených učitelů a studentů, kteří dokázali pro rozkvet své školy udělat maximum.

(Pokračování příště)

Mgr. Václav Labaj

Zdroje:

- 1) Jubilejní sborník. Sdružení rodičů a přátel školy při gymnasiu s výborem pro oslavu gymnasia v Českém Těšíně, Český Těšín 1971
- 2) Kronika školy 1953–1967
- 3) Kronika školy 1967 – 1994
- 4) Fotoarchiv školy
- 5) Sborník k padesátému výročí gymnázia v Třinci, ředitelství gymnázia Třinec 2003
- 6) https://cs.wikipedia.org/wiki/St%C5%99edn%C3%AD_v%C5%A1eobecn%C4%9B_vzd%C4%9B1%C3%A1vac%C3%AD_%C5%A1kola
- 7) https://cs.wikipedia.org/wiki/Vilibald_Bezdi%C3%AD%8Dek
- 8) https://cs.wikipedia.org/wiki/Jarom%C3%ADr_Hrbek

23. ročník festivalu Kino na hranici je minulostí

Sto třicet šest filmů, desítky besed s filmaři, deset literárních diskusí, pět koncertů a celá řada dalších doprovodných akcí. 23. ročník filmové přehlídky Kino na hranici, který se konal na přelomu července a srpna v Českém Těšíně a polském Ciesznyně je již za námi.

Největší polská hvězda letošní přehlídky Janusz Gajos, v Česku známý mj. z filmu Klérus a seriálu Čtyři z tanku a pes. Foto: Rafał Soliński

Přehlídka Kino na hranici je jedinou kulturní akcí tohoto typu, která probíhá na polsko-českých hranicích. Letos poprvé v historii byla pořádána o prázdninách - její zahájení, doprovázeno promítáním filmu Muž se zaječima ušima (2020) za účasti režiséra Martina Šulíka a scénaristy Marka Leščáka, se uskutečnilo 30. července v krásném interiéru divadla, který si kdysi zahrál ve filmu Země zaslíbená Andrzej Wajda. „Je to festival unikátní v mnoha oblastech, je to sice „kino“, ale my se v našich městech v rámci

Režisér Václav Marhoul v rozhovoru s programovým ředitelem Martinem Novosadem v Kině Central. Foto: Miroslav Pawełek

této akce setkáváme nejen v kinech, ale i v divadle, v kulturních střediscích, na náměstích, v ulicích, na mostech. Spolupracujeme, rozumíme si a máme radost ze sledování českých, polských a slovenských filmů“ - zahájila festival starostka města Gabriela Hřebacková.

Účastníci festivalu si vždy velice chválí možnost živého kontaktu s lidmi z filmové branže, přehlídku totiž každoročně navštěvují hvězdy a vrcholní představitelé středoevropské kinematografie. K neočekávanějším hostům letošního ročníku filmové přehlídky patřil Janusz Gajos, jehož filmy byly promítány v rámci speciální herecké retrospektivy. V režisérských sekcích měli diváci příležitost zhlédnout filmy Andrzej Żuławského a Miloše Formana, jehož osobně

vzpomínali režisér a dokumentarista Miloslav Švídmajer a producentka Radka Kadlecová. Velkou festivalovou perličkou byl i cyklus filmů věnovaný umělci a politikovi Václavu Havlovi, jednomu z nejznámějších Čechů na světě, který zemřel před desíti lety. Do festivalového programu byl zařazen dokonce i jeden film, který osobně režíroval - jedná se o snímek Odcházení z roku 2011. Zájemci se mohli navíc zúčastnit i večere, připravené podle oblíbených Havlových receptů. Tato sekce propojené i s literárním programem Literatura na hranici se zúčastnil politik, diplomat a Havlův přítel Michael Žantovský, který prezentoval kuchařku prezidenta a Viktor Dvořák, který ztvárnil hlavní roli ve filmu Havel.

Sérii filmových projekcí odkazujících k dějinám této části Evropy pořadatelé oslavili nejen 90. výročí vzniku proslulých filmových studií na Barrandově, označovaných jako český Hollywood, ale také 30 let od vzniku Visegrádské skupiny, tedy sdružení čtyř středoevropských států - Polska, České republiky, Slovenska a Maďarska. V rámci této sekce u příležitosti střeďečního promítání filmu Je třeba zabít Sekala, režiséra Vladimíra Michálka (1998), se besedy zúčastnil Olaf Lubaszenko, který vzpomínal na konec 90. let a natáčení filmu v polsko-francouzsko-slovensko-české koprodukci v české vesnici Varvažov.

„Přijela k nám celá řada tvůrců a máme radost, že cítili hlad po těch setkáních a diskuzích, po festivalových snímcích,“ říká Martin Novosad, programový ředitel.

Jednou z hvězd festivalových besed byl vítěz osmi Českých lvů a český kandidát na Oscara

Václav Havel v Českém Těšíně aneb Viktor Dvořák u Kina Central po projekci filmu Havel. Foto: Miroslav Pawełek

23. Kino na hranici zahájila v divadle v Ciesznyně starostka města Gabriela Hřebacková se svým polským protějškem Gabrielou Staszkiwicz. Foto: Bartek Tabak

Václav Marhoul, režisér filmové adaptace románu polsko-amerického spisovatele židovského původu Jerzyho Kosińskiego Nabarvené ptáče (2019), který si jako jeden z prvních naplánoval dovolenou ve městě na řece Olši. S diváky filmu Krajina ve stínu (2020) se také setkal jeho producent Jindřich Motýl a jeden z herců Csongor Kassai.

K programu letošního kina patřily i projekce zdarma, které si mohli zhlédnout obyvatelé obou měst v rámci venkovního promítání na náměstí v Českém Těšíně. Organizátoři začali klasikou, pozvali diváky na kultovní snímek „Limonádový Joe“ Oldřicha Lipského, slavnou parodii na western ze 60. let a jeden z mnoha filmů natočených v legendárním barrandovském studiu. Před promítáním o Barrandovu povyprávěly Mira Haviarová (poradkyně Barrandov Studio pro východní Evropu) a Eva Vopěnková (ředitelka Fundusu Barrandov - půjčovny filmových kostýmů).

Součástí filmové přehlídky Kino na hranici byl taktéž, jak už se to stalo tradicí, cyklus komorních klubových koncertů. Početnější obecnost pořadatelé pozvali na venkovní koncerty v sobotu 31. července, kdy na náměstí v polském Těšíně zahrály formace Pablopavo i ludziki a následně česká skupina Jablkoň. Festivalový playlist uzavřel úterní koncert Moonshy. Slezská umělkyně z České republiky je spjata jak s Polskem, tak s filmovým světem. Strávila totiž několik let v Lodži v prostředí tamních studentů filmové školy.

Zatím ještě není jisté, kdy přesně se bude konat 24. ročník festivalu. Musíme najít vhodný termín i vzhledem k finančním a dotačním záležitostem. Květnový termín, oblíbený diváky, je těžko realizovatelný, vysvětluje Jolanta Dygoś, ředitelka Kina na hranici.

Partnerem 23. filmové přehlídky Kino na hranici, která se konala od 30. 7. do 4. 8., bylo Město Český Těšín.

Szymon Brandys, festival Kino na hranici
Foto: Archiv Kino na hranici

16. badminton kemp Tomasz Mendreka v Českém Těšíně pohledem jihlavských hráčů

„Naše badmintonové soustředění v Českém Těšíně proběhlo od 25. 7. do 30. 7. 2021. V tyto dny se na kurtech městské sportovní haly a komplexu Aktivita 4 fun vyskytovalo 30 hráčů a hráček z celé České republiky a jedna hráčka přijela i ze Slovenska“, seznamuje na úvod Julie.

„Program kempu byl velice nabitý, neměli jsme moc volného času, takže nudit jsme se opravdu nestihli. Každé ráno začalo během po okolí pod taktovkou Adama Szarzece, trenéra z Českého Těšína, říká Honza, další z jihlavské skupiny hráčů. Jeho sestra Katka k tomu doplňuje, že: „trenéři, kromě badmintonové a kondiční náplně, současně mysleli i na regeneraci, takže jsme navštívili místní koupaliště, odkud si vezeme plno zážitků. Bylo o nás postaráno, i co se týká dobrého jídla.“

Lada, která zde oslavila se spoluhráči své narozeniny, nás seznamuje s dalším programem. „Po odbor-

ném rozboru zápasů z Olympiády v Tokiu jsme se plnou vervou vrhli na kurty, abychom si vše mohli vyzkoušet. Rozcvičky nám zpříjemňovala jedna z trenérek Eliška Maixnerová, která se celým srdcem zapojovala do veškerých aktivit a stala se součástí kolektivu. Mozkem této akce byl polský trenér Damian Plawecki, jehož specializací jsou párové disciplíny. Pestrost tréninků doplňovala Marie Růžičková, se kterou jsme poznali mnoho nových her.“

„Hvězdným vrcholem celého kempu byly trampolíny, na které se všichni těšili. Stejně jako na páteční dopolední turnaj. Kromě zážitků si z Českého Těšína odvážíme také nové poznatky o badmintonu. O tom, jak a kdy měnit držení rakety, jak měnit postavení nohou po odehrání úderu v dané situaci nebo jak se správně točit v deblu“, uzavírá poslední z jihlavské skupiny badmintonistů Štěpán.

Za organizátora akce moje srdečné a obrovské poděkování patří Městu Český Těšín za dlouhodobou a pravidelnou záštitu a patronaci nad touto akcí. Velký dík patří SÚZ města Český Těšín a jejímu řediteli panu Ing. Huczalovi za možnost využívat krásné prostředí Městské sportovní haly i všech ostatních sportovišť (atletický stadion na ul. Frýdecké, městské koupaliště). Opravdu velké díky! Pro mě je mé rodné město ideálním místem s krásnou sportovní infrastrukturou a úžasným prostředím, kde se vždy rád budu vracet. Tak snad i příští rok! Krásný srpen a sportujte – neboť „Ve zdravém těle – zdravý duch!“ Tomasz Mendrek.

*Tým badmintonu Jihlava
Foto: Tomasz Mendrek*

PRŮKAZ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOVY

- Odborné posudky pro Nová Zelená Úsporám
- Výpočty tepelných ztrát
- Měření, kontrola a vyhodnocení účinnosti kotlů a klimatizací

STAVEBNÍ PROJEKTY

- Stavební projekty (domy, garáže, přístřešky, vestavby)
- Vyřizování stavebních formalit (stavební povolení, ohláška)

EMTEST spol. s r.o.
www.emtest.eu

558 731 080, 558 712 129, 608 368 378
Kancelář: Hrabinská 1951/50c, Český Těšín
e-mail: emtest@emtest.eu

Právě vychází nové číslo časopisu TĚŠÍNSKO

Z obsahu:

Renesanční velmož v soukolí osudu
| Životní příběh těšínského knížete
Fridricha Kazimíra (1541/1542–1571)
| Radim Jež

Rozdělení Těšínska (1920) v české poezii
| Martin Tichý

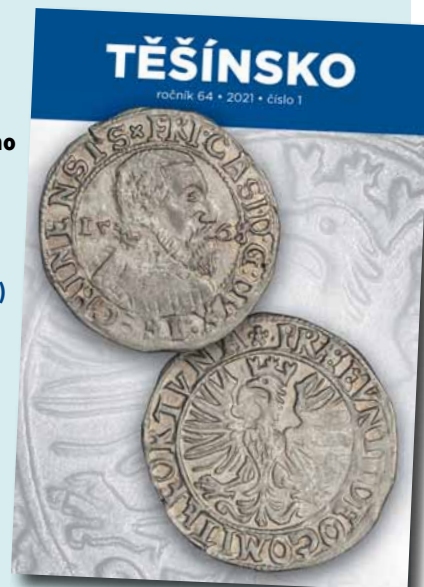
K bezpečnostním dopadům hornoslezských povstání v československém pohraničí v letech 1920–1922
| Ivana Kolářová
– Ondřej Kolář

Legionář a strážmistr finanční stráže
Jan Čondl | Příspěvek k historii oddělení finanční stráže v Dětmorovicích
| Tomáš Rusek

Biodiverzita vrcholu Girové a blízkého okolí
| 3. část – Obratlovci | Tomáš Krajča – Daniel Křenek – Jitka Kačalová – Michaela Drgová

Zajímavé invazní druhy na Těšínsku
| Slunéčko východní (Harmonia axyridis), Pallas, 1773 | Daniela Podstawková

Nástin historie působení redemptoristů a jejich exercičního domu ve Frýdku
| Ludmila Pavlíková

Cena výtisku:
100 Kč

Distribuce a objednávky:
Muzeum Těšínska, příspěvková organizace
Masarykovy sady 103/19, 737 01 Český Těšín
+420 558 761 225
michaela.piechova@muzeumct.cz
https://www.muzeumct.cz/publikace

JUDO Český Těšín neusíná na vavřínech

Jak jsme psali v minulém čísle, naši judisté se v květnu a červnu zúčastnili celkem 8 závodů v Polsku, na kterých získali 28 medailí, z toho 19 zlatých, 4 stříbrné, 4 bronzové a 1 páté místo!!! Nic z toho by nebylo možné, kdybychom pro naše závodníky neměli vytvořeno zázemí – tělocvičnu (dojo), kterou každým rokem vylepšujeme a doplňujeme o nové nářadí a cvičební pomůcky. Pak je trénink „snazší“ a všechny více baví. Sebelepší prostředí však nenahradí lidi,

kterí mají o cvičení zájem, a kteří chtějí. I když se zabýváme cvičením pro všechny věkové a výkonnostní kategorie (přípravka, začátečníci, dospělí i závodníci), výsledky našemu oddílu dělají právě závodníci. Je to skupinka osob, která se velmi ráda zdokonaluje, prověřuje své znalosti a dovednosti na soupeřích a reprezentuje nejen náš oddíl, ale také město Český Těšín, Moravskoslezský kraj i Českou republiku. Mezi naše nejúspěšnější závodníky patří: **Christian Frater, Tereza Kavalíková, Iva Jeziorská, Petr Jeziorski, Eva Kuricová, Jan Kuric, Tomáš Kavalík** a těsně v závěsu se drží další – **Jiří Mírga, Jana Kolondrová, Apolonie Miervová, Artur Vankát, David Vician** a mnoho dalších. Věština z nich je několikanásobnými Mistry nebo medailisty Moravskoslezského kraje, někteří mají medaile i z Přeboru nebo Mistrovství České republiky, Polska. Těmto všem patří obrovský dík za to, co dělají!!!

Někteří z nich se o prázdninách zúčastňují různých soustředění i v jiných oddílech, aby své znalosti a dovednosti dále zdokonalovali. Někteří o prázdninách také závodí a všichni v polovině srpna začínají plně trénovat. Pokud nám vlada opět sport nezavře, čekají nás od září

nejnáročnější turnaje a to mistrovské soutěže. I když judo patří mezi bojové sporty, v překladu znamená jemnou cestu. Mezi dvě základní hesla juda patří: 1) **minimální úsilí – maximální účinnost**, což znamená, využívat co nejlépe svoji sílu, abychom mohli porazit i fyzicky mnohem silnějšího soupeře. 2) **vzájemný prospěch**, který učí vzájemnému respektu mezi lidmi.

Děti i dospělí se kromě gymnastiky učí i koordinaci pohybů, pádům, technikám juda na zemi i v postojí, ale také disciplíně, samostatnosti, sebeovládání, kázní, bojovnosti, rozhodnosti, vytrvalosti, komunikaci, úctě k soupeři apod. Prostě **JUDO je více než sport!!!**

Jako každým rokem i letos rádi uvidíme nové tváře, které by měly o judo zájem, poněvadž judo je sice náročný, ale zároveň velmi krásný olympijský sport. I tak malá republika jako je naše, má v judu již svého olympijského vítěze z roku 2016 a čerstvě také z letošního Tokia a tím je Lukáš Krpálek, který nás na letošních olympijských hrách v kolébce juda (Japonsku) reprezentoval, spolu s Davidem Klammertem.

*Luboš Wiejacki, Judo Český Těšín
Foto: Luboš Wiejacki*

Stříbrné Prague Games

V sobotu 10. 7. 2021 posunuli dorostenci Florbaldového klubu Český Těšín hranici svých úspěchů na mládežnickém turnaji Prague Games na vyšší metu. Poprvé v historii klubu se probojovali až do finále tohoto prestižního mezinárodního klání a vylepšili tak loňské 3. místo. Svě účinkování v základní skupině B, kategorie do 16 let začali ve středu. Nejprve ráno porazili jednoho z favoritů Florbald Chodov 3:2 a ještě před obědem stihli výsledkem 4:1 obrát o body také FBC Písek. Druhý den dopoledne sice prohráli v odvetě loňského semifinále s Libercem 1:3, ale v posledním zápase skupiny si spravili chuť a porazili Hattrick Brno 4:1. Do bojů o medaile tedy vstupovali z druhého místa. V prvním kole play off je ještě ve čtvrtek večer čekal další starý známý z loňska, tým Snipers Třebíč. Snadné vítězství 8:0 znamenalo postup těšínských do osmifinále. V něm narazili na západočeskou Plzeň, kterou se jim podařilo porazit 8:2. Další pražský zástupce Sparta, která jim zkřížila cestu ve čtvrtfinále, padla výsledkem 5:0. Loňská obhajoba bronzových medailí tedy byla splněna, ale kluci chtěli víc. Pavouk play off

jim do semifinále přivedl opět Chodov, se kterým už hráli v úvodu turnaje. Nervy drásající boj, ve kterém ztratili tříbrankový náskok, měl šťastnější konec pro naše borce. Rozhodujícím gólem na 5:4 v samotném závěru utkání i po druhé chodovské porážce a zajistili si tak účast ve vytoženém sobotním finále. V něm sice podlehl silnému Tatraru Střešovice 0:5, ale až do konce bojovali ze všech sil a většinu utkání drželi s favoritem krok. Teprve druhý gól v těšínské brance 6 minut před koncem jim svázal nohy a soupeři je naopak odlehčil.

I přes tuto závěrečnou porážku dokázali mladí těšínské florbalisty porazit a nechat za sebou několik kvalitních soupeřů a domů si zaslouženě přivezli stříbrné medaile za druhé místo. Kromě toho byl Filip Szemla vyhlášen nejlepším hráčem turnaje v kategorii do 16 let.

Pochvalu zaslouží také mohutná podpora fanoušků rodičů, prarodičů, sourozenců a kamarádů, kteří klukům vytvářeli v pražských halách takřka domácí atmosféru. Už při pátečních zápasech se po jejich vítězstvích hala na Královských Vinohradech otřásala v základech. V samotném finále pak více než 50 těšínských fanoušků neúnavně hnalo své hráče kupředu a neustávalo ani při nepříznivém vývoji skóre. Jak při slavnostním nástupu a státní hymně, tak i při závěrečné děkovačce nezůstalo v hledišti leckteré oko suché.

Nezbývá než hráčům poděkovat za vzornou reprezentaci klubu a města, trenérům za jejich vedení a všem fanouškům za podporu. A co dodat na závěr? Vloni bronz, letos stříbro, takže za rok snad...

*Přemysl Svoboda, Florbald Těšín
Foto: Archiv Florbald Těšín*

Pomalů, ale přece!

Po povinné odmlce od aktivit na veřejnosti se mosteckí hasiči opět rozjíždějí. Start soutěžní sezóny se vydařil. První soutěží bylo okresní kolo, kde se požární útok mosteckým mužům povedl na výbornou a s prvním místem kluci jeli reprezentovat náš okres na krajský přebor do Vrbna pod Pradědem. Zde se běželo s jiným typem stroje, než byli chlapi zvyklí, a tak páté místo brali jako uspokojivé. Díky rozvolnění podmínek pro veřejné akce mohli hasiči z Mostů ve spolupráci s místním domem PZKO uspořádat ukázkou pro příměstský tábor. V rámci programu preventivně výchovné činnosti se děti seznámily nejen s výbavou hasičské zbrojnice, technikou, ale také se dozvěděly, k jakým zásahům jezdí a co všechno musí umět. Nejzajímavější pak bylo vyzkoušení si některých hasičských prostředků v praxi, jako obléci si dýchací přístroj či přenesení zraněného na páteřové desce.

*Marcel Dal, SDH Český Těšín – Mosty
Foto: Archiv SDH Český Těšín – Mosty*

PŘIDEJ SE K NÁM!

**Najdeš nás v areálu VOP GROUP, s.r.o.,
na ul. Lípová 1128 v Českém Těšíně.**

Nábor probíhá od 2.9.2021 a bližší informace můžeš najít na internetových stránkách www.judoceskytesin.cz.

Naše úspěchy si můžeš prohlédnout na FB stránkách JUDO Český Těšín.

Pokud nás budeš potřebovat kontaktovat, volej trenérovi (Luboš Wiejacki) na číslo +420606340506.

RÁDI TĚ UVIDÍME!**POJĎ HRÁT
FLORBAL**

**DO DRUŽSTEV PŘÍPRAVKY, ELÉVŮ
A MLADŠÍCH ŽÁKŮ
HLEDÁME ŠIKOVNÉ KLUKY A HOLKY
NAROZENÉ V LETECH 2010 - 2014**

VÍCE INFORMACÍ NA

www.florbaltesin.cz

florbaltesin@gmail.com

mojeplazma[♥]

DAROVAT KREVŇÍ PLAZMU ZNAMENÁ ZACHRÁNIT LIDSKÝ ŽIVOT

Transfúze krve či jejích složek je zapotřebí nejen při úrazech a operacích, ale také při léčbě závažných onemocnění jako je leukémie, krvácivé poruchy nebo onemocnění jater či ledvin. Krevní plazma totiž slouží jako výchozí surovina pro výrobu celé řady léků zachraňujících lidské životy, které jiným způsobem vyrobit nelze. Jejich spotřeba navíc každým rokem stoupá a dnes jsou tisíce nemocných lidí závislých na vaší pomoci. Plazma tvoří něco málo přes polovinu lidské krve a sama je z 90 % tvořena vodou. Proteiny v plazmě léčí šokové stavy, popáleniny, primární imunitní nedostatečnost, poruchy srážlivosti krve a mnoho dalších vážných nemocí.

Bezpečný a efektivní odběr lidské krevní plazmy k dalšímu zpracování (frakcionaci) provádí společnost UNICAPlasma Morava – Moje plazma.

Rozhodli jste se darovat krevní plazmu?

Každý dárcce prochází před darováním plazmy základním vyšetřením, při kterém se mu měří krevní tlak, tep a tělesná teplota. Před prvním darováním je vyšetření důkladnější.

Více informací o tom, jak darovat krevní plazmu najdete na:
WWW.MOJEPLAZMA.CZ

Vaše krevní plazma může pomáhat až po druhém odběru

Až po opakovaném negativním vyšetření, tedy při druhém odběru, při kterém se také ve vzorku neprokáží viry, putuje vaše plazma do frakcionačního závodu. Je tedy třeba provést minimálně dva odběry plazmy od jednoho dárce, aby bylo možné vyloučit možnou nákazu a postoupit plazmu k dalšímu zpracování.

Benefity darování krevní plazmy

Můžete také využít možnosti kompenzace svých nákladů spojených s darováním (ve výši až 700 Kč* za odběr). V našem centru je také možné darovat krevní plazmu bezpříspěvkově. Uplatnit zákonné benefity v podobě uvolnění ze zaměstnání s náhradou mzdy a snížení daňového základu o 3 000 Kč za každý úspěšný odběr.

Po odběru můžete odpočívat v příjemném prostředí s dobrou knihou, časopisem, připojení k Wi-Fi je pro dárce bezplatné. Zdarma máte k dispozici i drobné občerstvení.

ČESKÝ TĚŠÍN

MojePlazma
Nádražní 41
737 01 Český Těšín
tel.: 558 871 001
tesin@mojeplazma.cz

OSTRAVA

MojePlazma
Horní 266/73
700 30 Ostrava
tel.: 592 750 440
darovat@mojeplazma.cz

FRÝDEK-MÍSTEK

MojePlazma
8. pěšího pluku 85
738 01 Frýdek-Místek
tel.: 734 128 230
mistek@mojeplazma.cz

*Za předpokladu pravidelného dárcovství v intervalu 1 krát za 14 dní. Dle ustanovení §32 odst. 2 zákona 373/2011 Sb. o specifických zdravotních službách, podle kterého za krev odebranou pro výrobu krevních derivátů a pro použití u člověka podle jiných právních předpisů a za její odběr nevzniká osobě, které byla krev odebrána, nárok na finanční ani jinou úhradu, s výjimkou účelně, hospodárně a prokazatelně vynaložených výdajů spojených s odběrem její krve, o které tato osoba požádá, a to celkem do maximální výše 5 % minimální mzdy.

Vlci opět trénují a na konci srpna pořádají nábor do oddílu

Českotěšínské vlci vyjeli na začátku měsíce srpna na domácí led. „*Jsem rád, že se v letošním roce podařilo udělat ledovou plochu už v srpnu a můžeme tak využívat vlastní sportoviště a nemusíme jezdit na led do okolních měst.*“, přibližuje začátek nové sezóny šéftrenér mládeže Roman Pavlík.

Ve dnech 30. a 31. srpna od 16:00 do 17:00 hodin pořádáme na zimním stadioně nábor pro kluky i holky ročníku 2013 a mladší. Pokud máte doma malého hokejistu nebo hokejistku přiveďte je mezi nás! Staňte se i vy součástí naší velké hokejové rodiny. Děti se naučí jeden z nejpopulár-

nějších sportů v České republice pod vedením zkušených trenérů a zažijí spoustu zábavy s novými kamarády. V klubu dbáme důraz na příjemnou rodinnou atmosféru, pro děti i rodiče organizujeme velké množství aktivit také mimo led. Na první trénink dětem stačí brusle, zimní rukavice a přilba (na kolo nebo na lyže), zbylou výstroj je možné si v klubu zapůjčit. Pro podrobnější informace kontaktujte Petru Nevelošovou (773 761 570) nebo navštivte naše webové stránky www.hc-tesin.cz.

Petra Nevelošová, HC Vlci Český Těšín
Foto: Nevelošová

BAHL se po roce opět rozjede

Beskydská amatérská hokejová liga po roce přestávky vynucené koronavirovou epidemií napíše v letošním roce už svou jedenáctou sezónu. „Sezóna to jistě nebude jednoduchá, nevíme, v jakém režimu bude umožněn hráčům a rozhodčím vstup na stadion,“ přibližuje přípravy na nový ročník soutěže předseda Lukáš Skontica a dodává, že není jistý zatím ani přesný rozpis utkání. „Nevíme, zda nezkrátíme základní část na polovinu, ani zda budou všechny týmy schopné nastoupit do letošního ročníku. Jasno by mělo být po ligové schůzi, která se uskuteční na konci srpna.“ Zatím je jisté pouze to, že soutěž začne v pondělí 6. září a všechny své zápasy bude hrát opět na zimním stadioně v Českém Těšíně.

Petra Nevelošová, BAHL
Foto: Archiv BAHL

BURČÁKO- BRANÍ

Český Těšín
14:00 hod. / náměstí ČSA
11.9.2021

**BLAF
GÓROLE
MAJERÁN**
cimbálová muzika
PETRA JANŮ
s kapelou **Amsterdam**

* změna programu vyhrazena

Petra Braunová tvoří s českotěšínskými dětmi

Právě v těchto dnech, kdy se vám dostává do rukou nové číslo Těšínských listů, se některé z vašich dětí setkávají s dětskou spisovatelkou Petrou Braunovou na „Literárních dílnách“, pořádaných Městskou knihovnou Český Těšín. Účastníci dílen si zkusí napsat svůj příběh a my vám pak na stránkách Těšínských listů přiblížíme ta nejúspěšnější prázdninová díla českotěšínských začínajících spisovatelů a spisovatelek. (Literární dílny probíhají po uzávěrci TL září, nejlepší práce proto zveřejníme v říjnu). S Petrou Braunovou vás teď seznámíme prostřednictvím rozhovoru.

Kdo je Petra Braunová?

Jsem člověk, co má velmi rád děti. Nejen ty tři svoje vlastní, ale všechny bez rozdílu. Ráda je sleduju, poslouchám, bavím se jejich názory a snažím se je ve svých knihách nenápadně přivést na složitý život. I proto jsem si zakoupila v jedné nenápadné obci v Pošumaví starodávnou školu, opuštěný kamenný dům, který se symem a dcerami úspěšně rekonstruuji a pořádám v něm akce pro školáky.

Kdo vás přivedl ke knihám, čím jste chtěla být jako dítě?

Pokud nebudu počítat staré rozdrbané kalendáře, které jsem hltala u babičky o prázdninách na půdě, plné sladkobolných příběhů opuštěných děveček s dítětem bohatého sedláka na krku, tak jednoznačně můj táta. Jeho knihovna v našem pražském bytě byla plná hodnotných knih českých i světových autorů, básnických sbírek se zlatou ořízkou, encyklopedií a publikací od Brehmova života zvířat po Dějiny světa. Jako dítě jsem považovala spisovatele za někoho nadpřirozeného, mimořádně chytrého a v životě by mě nenapadlo, že bych se mohla stát spisovatelkou. Chtěla jsem prodávat v papírnictví a ve volných chvílích si vybarvovat omalovánky.

Máte svůj žebříček oblíbených autorů?

Mezi mé oblíbené české patří Karel Čapek, jeho žena Olga Scheinpflugová, Bohumil Hrabal. Ze zahraničních mě baví norský autor Jostein Gaarder a Maďarka Magda Szabó. Ale čtu prakticky pořád a cokoli. Zbožňuji poličky s knihami na nádraží, kde pravidelně nacházím perly. A miluji knihy s věnováním, jejichž majitelé už

nejspíš nejsou mezi námi a jejich příbuzní se knih potřebovali zbavit.

Proč jste se rozhodla psát knihy a tvořit především pro děti?

Děti jsou nesmírně zábavné. Neznám zábavnějšího tvora než je dítě! I ty nejzlobivější mají velmi zajímavé chápání světa a mě to baví, luštit a diskutovat s nimi. Knihy jsem začala psát spíš ze zvědavosti, zda to budu umět, především pro své vlastní ratolesti. Ovšem po úspěchu první a druhé knihy jsem se rozhodla věnovat téhle profesi naplno.

Je dítě náročnější čtenář? Od hereckých kolegů vím, že dítě je nekompromisní divák, je to podobné i u knih?

Dítě je vynikající kritik. Co ho nebaví, to okamžitě odhodí. Zaujmout malé čtenáře není jednoduché, snažím se o to víc jak patnáct let. Jezdím na autorská čtení do škol a knihoven a s dětmi si povídáme o tom, co je baví, co vlastně od života žádají a očekávají. To, že mezi ně vtrhla elektronika a pohltila je, za to nemůžou děti, ale dospělí! Velmi často mi děti hlásí, že si s nimi doma nikdo nepovídá! Naštěstí se v poslední době zvedá velká vlna dobré vůle rodičů, kteří své děti ke knihám vrací. Neodmítám ani audioknihy nebo čtečky. Důležité je, aby dítě muselo přemýšlet, představovat si příběh samo a ne ho bezmyšlenkovitě sledovat na obrazovce.

Jak složité je najít správné téma, které osloví co největší počet čtenářů? Máte nějaký recept, jak vše co nejlépe namíchat?

Občas mám chuť napsat něco, co osloví jen úzký okruh čtenářů a naštěstí se můj nakladatel nebojí takovou knihu vydat. Například kniha Evička lhářka žhářka jistě netrhá rekordy, ale zase mi chodí velmi hezké dopisy zejména od prarodičů, kteří se svým vnoučetem tu knížku přečetli. Všude se totiž takové malé nenápadné „Evičky“ nacházejí a umějí okolí hodně potrápit! Na druhou stranu se mi povedlo napsat úsměvný příběh Kuba nechce číst, který už jen názvem nejspíš zaujal maminky prvňáků a knihy se prodalo víc jak třicet tisíc kusů. Recept na napsání dobré knihy nejspíš neexistuje, ale vím, že na rozdíl od minulosti děti odmítají

delší popisy, například prostředí, ve kterém se příběh odehrává a vyžadují akci. Logicky je to důsledek času tráveného u počítačových her.

Co předchází tomu, než čtenář najde vaši knihu na pultech?

Od nápadu, přes realizaci až po tisk knihy uběhne více než půl, tři čtvrtě roku. Nejdříve seznámím se svým nápadem nakladatele, což je v mém případě ponejvíce pražský Albatros. Vyvaruji se tak tomu, že bych se mohla náhodně trefit do podobného tématu, který se už chystá. Pak už se ponořím do psaní, které je v mém případě naprosto neukočirovatelné, někdy píšu několik hodin, v příběhu se neotáčím, letím jako střela. Jindy se neustále zvedám, otvírám a zavírám okno, zalévám kytky, a dělám spoustu jiných zbytečností, jen abych nemusela psát. Někdy mě napadne dobrá věta, tak ji napíšu a koukám na ni půl hodiny. Z mého psaní byste se zbláznili!

Která část toho procesu vás nejvíce baví?

Ve chvíli, kdy mám pocit, že je rukopis hotový, obvykle ho bez dlouhých cavyků odpálím do redakce a čekám na reakci. Moje redaktorka je bezvadná, za ta léta se velmi dobře známe, ví, jak jsem roztěkaná, takže mě nejdříve uzemní otázkou, např. Hele, ten kocour je na začátku zrzavý, pak jsi z něho udělala černého. Tak jaký je? A pak už mě ale vesměs za příběh pochválí s tím, že je nutné si ho samozřejmě přečíst a „vyladit“. A to mě baví nejvíce. V klidu si přečíst celý příběh. Někdy docela zírám. Jako bych ho ani nenapsala já!

Přijíždíte do Českého Těšína, kde má sídlo obecně prospěšná společnost Celé Česko čte dětem. Znáte ten projekt? Jaký smysl vidíte v pravidelné četbě dětem?

Projekt velmi dobře znám, několikrát jsem se čtení účastnila. Smysl v pravidelné četbě skutečně je, ovšem zejména v tom slově pravidelně. Na besedách s dětmi vždy poznám, které dítě si skutečně s rodiči čte či ne. Takové dítě se umí lépe vyjadřovat. Děti rády poslouchají příběhy, jakmile jim začnu předčítat, všechny se zklidní a poslouchají, a to bez rozdílu věku. Malí školáci si však často stěžují, že na ně doma nemají čas. My všichni dospělí však víme, že člověk má čas, když chce. To není z mé hlavy, to už říkal Seneca.

Tentokrát budete v našem městě trávit čas s účastníky „literárních dílen“. Co máte pro děti přichystané, jak bude ten váš společný týden vypadat?

Literární dílny pořádám už několik let ve školách, kde s žáky trávím celé dopoledne. Ačkoli mi ráno v osm všichni tvrdí, že neví, co mají psát, že je sloh nebaví, že nechtou apod., tak ve dvě odpoledne vykulené hledí na vlastní povídku i s ilustracemi. O totéž se pokusím i u vás, máme na to mnohem více času, budeme chodit ven, hrát si, povídat, sledovat věci kolem sebe a věřím, že účastníci docela jistě dostanou ten správný nápad, který budou chtít světu sdělit. Zkusíme i různé žánry, vlastní stylizaci, jazyk, zkrátka to, na co není ve škole tolik času.

Děkujeme za váš čas a spolu s čtenáři Těšínských listů se budeme těšit na díla letošních účastníků „Literárních dílen“.

(red), Foto: Archiv Petry Braunové

DOBOVÝ JARMARK

aneb tramvají před sto lety

4. 9. 2021
náměstí ČSA Český Těšín

14:00 Slavnostní zahájení - sláva Českému Těšínu

Kejklíři a komedianti aneb na rynku je zase veselo
Dantes - klobouky před sto lety * FLYINGBOYS
Móda starých plováren * Akrobacie na laně
Létající atleti * Polní pošta * Fotokoutek jako kdysi
Motokola * Dřevěný kolotoč pro děti
Dobytčí trh * Flašinetář

18:00 Šlapeto - přehlídka šlágrů ze starých časů

Změna programu vyhrazena.

ČESKÝ TĚŠÍN

kulturní a společenské
středisko
střelnice

ČESKÝ TĚŠÍN

Město Český Těšín
uvádí benefiční koncert

POD TĚŠÍNSKÝM NEBEM
10. září 2021
v 17:00

na českotěšínském náměstí

moderuje:
Miroslav Etzler

účinkují:
**BUTY
FLERET
XINDL X.**

Změna programu vyhrazena

